

PRIEŠ PAT UŽDANGAI PAKYLANT

Jury komisijos pirmininką ir režisierių užkalbinus

Kaip jau žinome, Chicago Scenos darbuotojų sąjungos skelbtąjį scenos veikalų konkursą prieš metus laimėjo Anatolijaus Kairio komedija „Viščiukų ūkis“. Ir štai — šios komedijos premjeriniai spektakliai įvyksta ši savaitgalį Jaunimo centre, Chicagoje. Veikalą stato tie patys, savo darbus nepavargstantys scenos darbuotojai.

Prieš pat spektaklį buvo smalsu šį tą išgirsti apie pačią premijuotąją komediją ir apie būsimąjį jos pastatymą. Tad ir užkalbinome šia tema ano konkurso vertinimo komisijos pirm. kun. V. Bagdanavičių, MIC, ir komedijos pastatymo režisierių Alg. Dikinį. „Draugo“ redakcijos kaimynystėje nebuvo sunku susitikti kun. V. Bagdanavičių ir pokalbį pasukti rūpinimos temos kryptimi.

— Kas Jums labiausiai krito akin, beskaitant premijuotą A. Kairio komediją „Viščiukų ūkis“?

— Neprisimenu dabar atskirų įspūdžių, kuriuos sukėlė šio veikalo skaitymas, nes tai buvo daugiau nei prieš metus laiko. Tačiau bendras įspūdis yra išlikęs. Jis buvo tokio pobūdžio, kad čia iš tikrųjų yra scenos veikalas, stovįs ant savo paties kojų. Čia yra savitas pasaulis, kuriame kas nors įvyksta.

Sakyčiau formos vienu metu buvo lemiantis įspūdis susidarymui. Išsyk buvo matyti, kad autorius nori žaisti ir moka žaisti, ir kad po šiuo žaidimu slėpi labai rimtų dalykų.

Šios komedijos uždavinys yra parodyti, kad mes kartais ne laisvėje, Vydūno žodžiu be tariant, bet priešingai, einame nelaisvės kryptimi. Ir šis mūsų pasidavimo vergijai procesas įgyja groteskiškų formų.

— Kurie veikalo privalumai, Jūsų manymu, lėmė, kad buvo premijuotas šitas, o ne kuris kitas rankraštis?

— Nedaug buvo diskutuota apie kitus veikalus. Privalumai, kurie nulėmė jo išrinkimą, buvo dramatinio pobūdžio. Visi veikėjai ryškūs, žino, ko jie nori, ir jų veikimo pobūdis išeina iš jų prigimties. Autorius sugebėjo visą eilę idėjų ir konfliktų išdėstyti savo personažams ir paleisti juos veikti.

Ko tikrai, tur būt, nebus galima autoriui prikišti, tai originalumo trūkumo. Visa veikalo

tematika yra giliai lietuviška, paimta iš dabartinio mūsų gyvenimo problemų. Visą veiklą jis perkėlė į komiškas situacijas, tokiu būdu palengvindamas prie savo idėjų prieiti kiekvienam žiūrovui.

Vienas didžiausių šio veikalo, ar greičiau jo autoriaus privalumų yra sugebėjimas rasti bendrą idėjinį vardiklį labai toli viena nuo kitos stovinčioms išraiškos priemonėms. Arba, tiksliau išsireiškiant, savo turimą idėją sugebėti pavaizduoti skirtingomis simbolinėmis priemonėmis.

Tai nėra pasakojimo drama, kokių šiandien nemažai galima susitikti. Tai yra veiksmo drama. Taip pat tai nėra psichologinė drama, vaizduojanti žmonių išgyvenimus, bet paties gyvenimo drama, vaizduojanti jo vyksmą.

— Prieš atsiskleidžiant spektaklio uždangai, smalsus būtų ir Jūsų spėjimas: kaip turėtų būti ši komedija priimta mūsų žiūrovo?

— Sunku būtų pasakyti, kaip šis veikalas bus sutiktas. Tai priklauso ne tik nuo veikalo, bet ir nuo pastatymo ir net nuo žiūrovo nuotaikų.

Viena, ką, manau, aš galėčiau bandyti sakyti, tai kad šis veikalas galėtų būti gerai žiūrimas po kokios 50 metų ir vėliau, kada žiūrovams neskaudės, kas dabar jiems skauda, ir kada jie, norėdami išbėgti iš savo aplinkos, norės pagyventi tokiu gyvenimu, kuris yra visai kitoks, negu jų. Dėl tos pat priežasties, jis galėtų būti gerai žiūrimas ir dabar ne lietuviškų žiūrovų.

Nesakyčiau, kad jo pastatymas yra lengvas uždavinys režisieriui. Tų išraiškų priemonių skirtingumas jam sudarys nemažą sunkumą, kai jis norės laimėti spektaklio vienumą.

Norint grožėtis spektakliu, reikia sugebėti kartu su juo žaisti. Kad galima būtų žaisti bet kurį žaidimą, neišvengiama yra laikytis jo taisyklių. Taip pvz. futbolo žaidėjai privalo laikytis jo taisyklių. Taip pat ir kiekvienas spektaklis, kaip žaidimas, turi savo sąlygas.

— Taigi, kaip galvotumėte: ar pats pastatymas geriau praeitų realistišniau spektaklio sukirpime, ar kaip nors moder-

niai stilizuotame, net simbolika užgriebiančiame rūbe?

— Koks pastatymas šiam veikalui geriau tiktų, taip pat daug priklauso nuo žiūrovų nusiteikimo. Kokio nors vieno ryškaus stiliaus suteikimas šiam veikalui, atrodo, galėtų būti naudingas. Jis padėtų jo vienumui išlaikyti.

Aišku, kad šis veikalas yra simbolinis, tokia prasme, kokia komedija gali būti simbolinė. Iš kitos pusės, jis yra realių situacijų veikalas. Jo simbolinės priemonės gerai veiks žiūrovą, kai jos bus lengvai atpažįstamos.

Gal nebūtų gera užbėgti su šio klausimo per dideliu gvildeiniu režisieriui Dikiniui už akių, kuris vieną formą jam pristatyti yra pasirinkęs. Juk spektaklio žiūrovas nėra jo kritikas. Jis turi leisti sau tokią prabangą — pabūti pasaulyje, kuriame tam tikri įprastiniai priežastinumo dėsniai neveikia, tokiu būdu sukurdamis savitą pasaulį.

Premjeros paruošos įkarštyje buvo sunkiau sugriebti patį režisierių Alg. Dikinį. Pastarosiomis dienomis jis užgultas šimtų rūpesčių, laisvo laiko neturintis (Nukelta į 2 psl.)

Ar ne šito mums trūko?

Mintys po Chicago lietuvių styginio kvarteto koncerto

JUOZAS STROLIA

Europos amžių savartoje

Viduramžiais ir naujųjų amžių pradžioje išmoksintų kompozitorių sukurtoji muziką būdavo galima išgirsti tik aristokratų rūmuose, į kuriuos kelias praeiti būdavo užkirstas, o viešų koncertų tuomet dar nebuvo. Šešioliktojo amžiaus pabaigoje Florencijoje gimusi italų opera skambėjo taipgi tik didžiųjų rūmuose. Opera daugumai žmonių nebūdavo prieinama, vartojant joje tik italų kalbą. Apie kitas kalbas buvo su-

sidariusi nuomonė, kad jos dainavimui visai netinkančios. Besikeičiant Europos šalių politiniam ir socialiniam gyvenimui, muzikos reikalai kryo taip pat naujais keliais. Anglijoje ir Prancūzijoje italų operą pamažu išstūmė tų šalių tautinės operos. Tautinė vokiečių opera ilgai vis negalėjo lenktyniauti su italų operos menu, bet čia į pagalbą atėjo Haydn'o, Mozart'o, Beethoven'o ir kitų klasikų ir romantikų grynioji simfoninė ir kamerinė muzika, į save patraukusi visos muzikaliosios visuomenės dėmesį. Ji italų operą iš Vokietijos išstūmė.

Viešųjų instrumentinės muzikos koncertų gyvenimas laisvėnėje Anglijoje buvo prasidėjęs apie septynioliktojo šimtmečio pabaigą, o kitose Vakarų Europos šalyse — aštuonioliktojo šimtmečio antroje pusėje. Čia pravartu prisiminti, kad Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir dabartiniiais laikais labai daug yra kultivuojama simfoninė ir kamerinė muzika ir, palyginti, labai nedaug dėmesio skiriama operos menui, nors ši šalis taipgi turi labai gerai paruoštų savo dainininkų — solistų.

Savoje žemėje

Istorinės Lietuvos didžiūnai savo dvaruose irgi daugiausia kultivavo simfoninę ir kamerinę muziką, pajvairinimui retkarčiais parsikviesdami kurią nors skrajojančią italų operos trupę. Palyginti dar neseniai, prieš pat mūsų „Aušros“ pasirodymą, Plungės kunigaikštis Mykolas Oginskis ir jo brolis Rietavo ku-

Vytautas Ignas. Madona (medžio raizjnis, 15 1/2 x 26 1/2). Iš parodos "Galery International" patalpose, Clevelande

Kertinė Parastė

PIRMA PAKLAUSIU ŽMONOS

Šiaip ar taip, ne tik europiečių, bet ir daugelyje amerikiečių šeimų nemaža sprendimų daro žmonos. Gal ir gerai, kadangi žmonos ir motinos išskirtinai rūpinasi savo šeima, savo vaikų auklėjimu, jos labiau jaučia, ko šeimai labiau reikia, ir, gal būt, turi čia didesnę intuityją. Tai iš esmės neblogai, tačiau, minint gegužės mėnesį, kaip motinos mėnesį, šalia motinos ir žmonos išskelimo, tenka pasisakyti ir prieš per didelį dominavimą arba nuolatinį spartinimą ekonominio užsitikrinimo lenktynėse. Į ateitį reikia žvelgti rūpestingai, tačiau negalima dabarties aukoti ateičiai. Reikia, kad pinigai ir dabar tarnautų, o ne tik ateityje, kuri gali būti trumpesnė, negu manytume. Vis bijant ateities, vis kraunant ateičiai, mes tampame skurdžiais dabar. Nuolatinės lenktynės dėl užsitikrinimo ateityje, mus padaro nebeužsitikrinusiais dabar.

Vardan taikos

Gyvendami ne savo tėvynėje, visų ten buvusių kultūros, vidaus reikalų ar politinių ministrų fondus turime papildyti ne krašte privalomais mokesčiais, bet nuolatine auka. Ir nemanome, kad to greitu laiku būtų galima išvengti. Gi renkant aukas, susiduriama ne su vienu aukotoju, bet su dviem: su vyru, su žmona, kartais net su jų giminėmis. Ir gal devyniasdešimt procentų vyrų, paprašyti aukos, dažnai atsako: „Paklausiu savo žmonos“. Tai nėra tik mandagaus atsisakymas, bet nuodėmės teigimas. Ir čia nieko blogo nebūtų, jei aukų prašytojas neatsidurtų į žmoną kaip į sieną. Ne kartą vyras aukotų vienam ar kitam fondui, bet moterys pasipriešina, ir vardan šeimos santaikos pažadėti pinigai vienam ar kitam fondui nebeįsėjami. Vyrams esant užimtiems, įvairių aukų prašančią korespondenciją, žurnalų pasiūlymus ar kitokius nepelningus raštus dažnai žmonos išmeta ne neparodžiusios vyrams. Neretai ta vyro pažadėta suma, paklausus žmonos, labai sumažėja, nes žmonos nutaria, kad skiriama suma turi būti mažesnė. Šiandien ne vienas aukų rinkėjas gali pasakyti, kad, jei auką pažadėjo žmona, tai vyras vis tiek duos. Todėl, kada pažada vyras, tegu ir žmona neužblokuoja, tegu ji pasitiki ateitimi ir

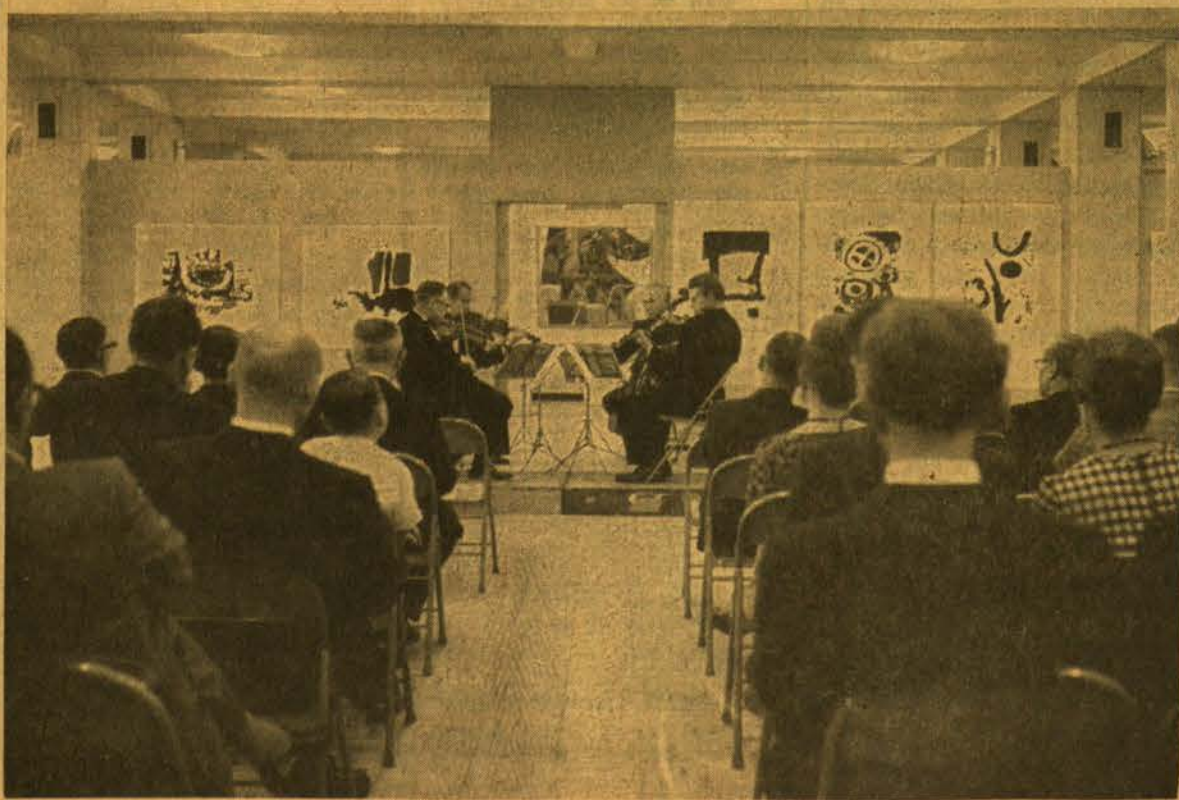
savo vyru, kad kaip gali aukoti šiandien, taip galės ir ateityje. Negyvenkime nuolatinėje skurde ir nuolatinėje baimėje šiandien, kad apsisaugotume nuo būsimo ar nebūsimo skurdo ateityje. Tiesa, ištinka šeimos nelaimės, bet ne viena dar nebankrotavo, kad ji per daug aukotų.

Dabarties ir ateities fondai

Jeigu jau bazuojamasi ateitimi, tai aukotojams galima priminti Lietuvos fondą, kuris yra dabarties ir ateities fondas, nes jei aukojama Altui, ar Balfui, ar kitiems bėgamiems reikalams dabarčiai, tai Lietuvos fondui aukojama ateičiai, kad būtų pinigų dabar ir vėliau. Kai kas teigia, kad renkant pinigus fondui, atitraukiama pinigai nuo dabartinių reikalų, bet tai klaidinga prielaida, nes iš to aruodo bus šiandien ir bus rytoj. Nemanysime, kad pinigai, atiduoti į fondą, būtų patekę degantiems mūsų kultūriniais reikalams tokiu pačiu mastu. Ne, tų poros šimtų tūkstančių nebūtų buvę, ir nebūtų buvę šiandien gaunamų dešimt tūkstančių dolerių procentų. Juo labiau, kad tas Lietuvos fondas nėra nei Razmos, nei Blinstrubo, nei tautininkų, nei frontininkų, nei liaudininkų, nei žiežirbininkų, o yra visų lietuvių, šimtų narių, kurie sudėjo ir deda aukas, kad nuolat ir nuolat tekėtų į mūsų kultūrinės dirvas neatsitiktinis, bet pastovus ir vis plėtojantis pajamų šaltinis.

Tiek Lietuvos fondas, tiek kiti fondai ir ne vienas leidinys remiasi gera valia. Jeigu jau vyras ryžtasi prenumeruoti kokį leidinį, ar nori kam nors aukoti, tegu žmona, jei ne skatina, tai bent nestabdo. Nenorime čia sakyti, kad visos žmonos tokios. Tačiau galime drąsiai tvirtinti, kad nuo žmonos daug kas priklauso. Todėl visada, kai vyras pasakys „Pirma pasiklausiu žmonos“, tegu tai aukų rinkėjas ar fondų vadovas negąsdina, tegu ji ramina, kad jis tikėtų, jog žmona vyro pažadą parems. Tegų kreipinys „Pirma pasiklausiu žmonos“ nenugašdina prašytojo, bet tegu jis žino, kad po tokio pokalbio pažadėta suma bus, kartu atnešdama ne nesantaiką šeimoje, bet džiaugsmą, koki visi pergyvena po vertingo ir prasmingo darbo.

P. Svilius

Lietuvių styginio kvarteto koncertas Čiurlionio galerijoje, Chicagoje

Nuotrauka P. Petručio

Styginio kvarteto koncerto publika

Nuotrauka P. Petručio

Šiame numery:

- Pirmą paklausiu žmonos.
- Prieš pat uždangai pakylant.
- Ar ne šito mums trūko?
- Latvų dailės paroda Chicagoje.
- Yra tik viena Šveicarija.
- D. Šukelytės eilėraščiai.
- Seno ir naujo sintezė Viktoro Petravičiaus darbuos.
- Atsakymas kritikos kritikai.
- Antano Krauso 60 metų sukaktis.
- Nauji leidiniai.
- Filmų įvairumai.
- Akademinės prošvaistės.

AR NE ŠITO MUMS TRŪKO?

(Atkelta iš 1 psl.)

nigaikštis Bohdanas Oginskis turėjo savo dvaruose muzikos mokyklas, simfoninius orkestrus ir kamerinės muzikos ansamblius. Plungės kunigaikščio mokykloje mokėsi ir mūsų dvi-lypis menininkas M. K. Čiurlionis, grodamas orkestrė fleita.

Mūsų tautinio budimo metais prie kamerinės muzikos savo pirštus buvo pridėjęs ir vienas mūsų tautos žadintojų — Vincas Kudirkas, kuris, būdamas Varšuvos universitete, mokėsi privačiai muzikos ir jau buvo padaręs geroką pažangą, nes su Šablovskiu ir Lapinskiu grieždavo trio.

Nepriklausomybės laikais (1918—1940) nei simfoninė, nei kamerinė muzika, nei jos kūryba neturėjo Lietuvoje savo augimui tinkamos dirvos, nes anks tyboji, Rusijoje mokslus ėjęsi mūsų inteligentija ir respublikos valdininkija savo meninį kraštį ir visą muzikinį skonį tuojuo po Pirmojo pasaulinio karo buvo parsinešusi iš matuškos Rusijos, kur — pačių rusų muzikos istorikų žodžiais betarant — net ligi paskutiniojo caro laikų Petrapijy italų operos ir prancūzų operetės teatrai būdavo priklausę rusų aristokratiškos, o jų tautinė opera ir jų muzikos koncertai — pus-tuščiai, kol po vieno rusų operos spektaklio (Glinkos "Gyvy-bė už carą"), caras, neradęs ru-sų operos teatre nei vieno savo ministerių, netekęs kantrybės ir, kumščiu trankydamas stalą, pa-grasinęs visus juos pakeisti, jei jie nepalauksią rusų operos me-no. Nuo to laiko ir rusų aristok-ratišja pradėjusi lankytis į rusų operų spektaklius ir savosios instrumentinės muzikos koncer-tus. Kad Lietuvos muzika dėl suminėtojo iš Rusijos paveldė-tojo "kraicio" turėjo sunkias sąlygas tarpti, primena ir tas faktas, jog visa eilė simfonijos koncertų, surengtų 1923 m. va-saros sezono metu Kauno mies-to sodo estradoje davė 15,403.-08 litų nuostolių. Kitais metais numatyti kameriniai koncertai turėjo taip pat užsidaryti dėl per daug mažo lankytojų skai-čiaus. Visai kitas būdavo vaiz-das su caristinės Rusijos kultūros palikimu nieko bendra ne-turėjusioje Klaipėdoje. Čia ir rengiamus muzikos mokyklos simfoninius ir mokytojų noneto koncertus prisirinkdavo pilnos salės labai muzikaliai publikos. Tie koncertai rengėjams nebuvo nuostolingi, bet atnešdavo net ir pelno, iš kurių būdavo suda-romos stipendijos penkioms ne-pasiturintioms lietuvių tėms, stu-dijavusioms tuo metu dainavimo meną.

Praėjusio sekmadienio kon-certo rengėjai betgi negalėjo per daug nusiskųsti publikos ne-sidomėjimu kamerine muzika, nes publikos buvo susirinkę ap-sčiai. Koncerto ji klausėsi su pa-sigėrėtinu dėmesiu. Tai rodo, kad koncertantų ir rengėjų pa-stangos buvo įvertintos. Kvar-tetas dar neseniai susitvėręs. Jo dalyviai yra visi kvalifikuoti muzikai: Povilas Matukas — 1-mas smuikas, Alfonsas Paukš-tys — 2-ras smuikas, Vytautas Jančys — viola ir Petras Ar-monas — violančelė. Koncertas prasidėjo Mozart'o ankstybes-nės kūrybos kvartetu Nr. 1 G-major, paskui visai skirtingai ir įdomiai nuskambėjo Vytauto Jančio maždaug prieš 17 ar dau-giau metų parašytasis dviejų dalių kvartetas A-major, ypač pirmoji dalis, kur klausytojai turėjo progos išgirsti puikiai įpintus mūsų tautos muzikos motyvus. Užbaigai buvo atlik-tas čekų kompozitoriaus Anto-nin'o Dvorak'o kvartetas F-ma-jor. Taigi, programa, su kuria nebūtų gėda rodytis ir prieš mu-zikaliai išleptus kitataučius. Dėl meninio programos atlikimo reikėtų pasakyti, kad nuo se-niai susicementavusiam kamer-iniam vienetui, spėjusiam susi-

daryti sau vardą, būtų statomi ir kitoki reikalavimai. Tuomet reikėtų suminėti Mozart'o kvar-teto, ypač pirmosios dalies, an-samblio stoka, o Dvorak'o kvar-teto pabaigoje — prasidėjus triolėms — per mažą dinaminį intensyvumą ir nenumatytą su-lėtinimą bei kitų smulkių, bet, turint galvoje vos kūdikišką kvarteto amžių, per daug rezo-nuojančią salės akustiką ir vis dėlto pasirinktos koncerto me-džiagos apvaldymą, reikia tik džiaugtis, nes, turint prieš akis pirmą kartą, ir bendrai imant, kvarteto ansamblis buvo nesiti-kėtai darnus.

Ir dar vienas sveikintinas da-lykas — jau į savo pirmojo kon-certo programą įtraukimas lie-tuvio kompozitoriaus Vytauto Jančio kūrinio. Tai visiems gry-nosios muzikos mylėtojams duo-da progos tikėtis, kad vėliau galės išgirsti ir kitų lietuvių — Vl. Jakubėno, Juliaus Gaidelio ir kitų — seniai sukurto ir stalčiuose bepelijančius kūri-nius, o tuo pačiu paskatins mu-sų kūrėjus rašyti daugiau savo muzikos, nes mūsų muzikos kul-tūra gali augti ir klestėti tik ta-da, kai ji visomis progomis bus išpildoma ir klausoma, o ne nu-kišama į stalčius, vis naiviai tei-sinant, kad tai silpni, niekam tikę dalykai ir baudžiauninkiš-kai garbinant tik tai, kas sve-tima.

Santaros - šviesos Federaci-jos vadovams už pasiryžimą pa-judinti žemę iš muzikinės stag-nacijos taip pat pridera didelė padėka.

Viktoras Petravičius Karalių mieste (spalvotas medžio raizgyns) Iš parodos Detoroite

SENO IR NAUJO SINTEZĖ PETRAVIČIAUS DARBUOS

Staigmena Detoroite suruoštoje parodoje

K. PRIEŠPYLIS

Gyvoje vyresniųjų atmintyje vis išnyra anie klasiški lian-dinio modernizmo Viktoro Pe-travičiaus medžio raizginiai, su-kurti pastarajame nepriklauso-mybės penkmetėje. Anuo metu Petravičiaus grafika buvo mū-sų meno raidoje tikra naujie-na. Tai buvo Vakarų Europos vėjų dveltelėjimai, pažadinę gi-lilos mūsų liaudinės meno tradi-cijos pumpurus prasiskleisti ir savojo laiko individualiais žie-dais. Petravičius tada ir buvo vienas iš tų, kurie sugebėjo vir-šūnės ūgiais būti savam laike, o šaknimis rautis į šimtame-tį lietuvių dvasios podirvį. Ano laikotarpio dailininko darbai lig

šiol ir buvo, atrodo, labiausiai išliekantys plačioje ir šakotoje Petravičiaus kūryboje. Jie ir šiandien džiaugsmingai priimami ir suprantami tiek vyresniųjų, tiek pačios jauniausios, jau čia brendusios kartos.

Tačiau Petravičius būtų ne Petravičius, jeigu jis pasiten-kintų tuo, ką jau yra pasiekęs. Nauji jo grafiniai ieškojimai prasidėjo dar pokario Vokiet-i-joje. Staiga lyg ir dingio anas Petravičius, o naujuos raizi-

nius emė pintis nervingos li-nijos su plačiomis juodomis dė-mėmis darbuos lyg emė kalbėti daugiau Petravičiaus filosofas Petravičiaus poeto sąskaiton. Šiuo laikotarpiu intensyvoje ir Petravičiaus tapybiniai užmo-jai, pajungti daugiau, jei gali-ma, pasakyti, literatūriškam tremties išsakymai.

Ligišiolinis amerikinis jo kū-rybos laikotarpis vėl atliepė ne-besulaikomą abstraktizmo tva-ną. Ir grafikoje ir tapyboje Pe-travičius šio pobūdžio darbuos parodė nemažą išradinumo ir šviežumo. Tačiau naujų užsimo-jimų rezultatuos nuosirdžiausi V. Petravičiaus gerbėjai ne vie-nu atveju lyg ir pasigedavo ano autentiškiausio Petravi-čiaus, ano poetiškiausio Petra-vičiaus, klausiančio tik savo šir-dies balso.

Ir štai pastaroji dailininko paroda Detoroite, globojama in-žinierių - architektų, patelkė žiūrovui vėl naują staigmeną. Parodoje, be įvairių laikotarpių tapybos ir grafikos darbu, akį ypač patraukė keliolika naujų spalvotų medžio raizginių, ku-riuose V. Petravičius sugebėjo suvesti vienumon kone visa, ką jis geriausio yra pasiekęs ilga-metėje savo kūrybos raidoje. Žaisdamas ramiomis kelių spal-vų dėmėmis, intuityviai jausda-mas puikią kompoziciją, daili-ninkas paveikslan tiksliai įter-pia tamsias grafines figūras, vienur kaip balansuoto abstrak-to gabalus, kitur kaip visai at-pažįstamus objektus, modifikuo-tai primenantčius dailininko jau-nystės medžio raizginius. Ne vie-nu atveju abstraktinis ir figū-rinis paveikslas sprendimas su-lydomas į tokią įdomią senojo ir naujojo Petravičiaus sintezę, kad esi įtikintas, jog regi bene pačius autentiškiausius ir nuo-širdžiausius šio mūsų grafiko atsiekimus. Raizginių vertę dar didina ir tai, kad šioji daugia-palvė V. Petravičiaus grafika pateikiama vienut vieninteliame

V. Petravičius Spalvotas medžio raizgyns Iš parodos Detoroite

(Nukelta į 5 psl.)

PRIEŠ PAT UŽDANGAI PAKYLANT

(Atkelta iš 1 psl.)

giau ar mažiau, remiasi satyri-mas, lakstymas, įvairių reikalų tvarkymas. Pastojome kelią, re-žisieriui kaip tik beriedant į re-peticiją.

— Kas, Jūsų akimis žiūrint, turėtų labiausiai patraukti mū-sų publiką šioje A. Kairio "Vi-ščiukų ūkio" komedijoje?

— Gerokai kreditų atiduo-čiau pačiam autoriui: jis jaučia mūsų gyvenamųjų dienų pulsą, ir veikalus įvairiopa prasme yra aktualus. Dramaturgas pa-naudoja gana naują veikalo for-mą. Šitai padiktuoja ir scenoje tam tikrų momentų, kurie tu-rėtų praskambėti savotišku šviežumu. Veikale apstu forma-linių sprendimų, absurdių mo-mentų ir sceninio žaismo. Žiū-rovas viso šito ir režisieriaus sprendime, viliuosi, turėtų už-čiuopti.

— Ką galėtumėt pasakyti, jeigu reikėtų, kaip komedijas, palyginti ankstesnę A. Kairio "Diagnozę" su dabartiniu "Vi-ščiukų ūkiu"?

— Autorius "Viščiukų ūky", man atrodo, daro pažangą, ap-valdydamas dialogus ir labiau brangindamas žodį, viską dau-giau kondensuodamas. Net ir dauguma charakterių čia yra labiau išbalansuoti. Aktualumo prasme, ir vienas ir kitas vei-kalas kreipia žiūrovo dėmesį į komiški suvoktą kasdienybės realybę.

— Kurios buvo didžiausios kliūtys, režisuojant šią komedi-ją, ir kaip jas nugalėjote?

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopėdas, Protėstas
Aparat-Proteza, Med. ban-dažai, Spec. pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29. Ill.
Tel. PROspect 6-5084
Val. 9-4 ir 6-8. Seštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS
AKU, AUSU, NOSIES IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Seštadienis 10-1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PB 8-3229
Res. tel. Walbrook 6-5076

Res. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
— Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatšilepia, skambinti MI 3-0001

Ofiso 3148 West 63rd Street
Tel. PROspect 8-1112
Resid.: 3241 West 60th Place
Tel. REpublic 2-7568
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; trečiadienis uždaryta. Antradienis ir penktadienis vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-šios ir California
Val. kasdien nuo 6-8 val. vak. Seštadienis 2-4 val.
Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telefonas: 476-4042
Resid. tel. Walbrook 6-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 No Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 538-2235
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9, antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Tel. ofiso HE 4-5758; rez. HI 5-8225
DR. S. IR M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
Bendra praktika ir Alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketvirt. 2-9, vak., penktad. 10 v. r. iki 9 v. r. Seštad. 10 v. r. iki 1 v. r. popiet. Ligonius priima pagal susitarimą

Ofiso 735-4477; Rez. PR 8-0909
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

— Kadangi komedija, dau-giau ar mažiau, remiasi satyri-niu dialogu ir žodiniu žaidimu, buvo nelengvas uždavinys išvys-tyti veiksmingumą ir sceninį žaismą. Teko gerokai paprakai-tuoti, beieškant receptų minė-tiems negalavimams atsverti. Ar manieji receptai efektingi ar ne, parodys spektaklis.

— Idomu būtų išgirsti ir visą spektaklio paruošos statistiką.
— Pirmą repeticiją — skai-

Res. GI 8-0878
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-atšilepia, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-0867
DR. B. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Sešt. 12-3 v. p. p. Trečiadienis uždaryta

WA 5-2017
DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2737 West 71st Street
VAL. kasdien nuo 6-8 val. vakaro. Seštad. nuo 10 iki 12 valandos. Trečiadienis uždaryta. Pacientus priima pagal susitarimą.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-0081
DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKIA
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadienį uždaryta.

Tel. GROvehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKU LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienį, uždaryta.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1281
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
VAL. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadienį ir šeštadienį tik susitarus.

Ofiso 585-2525 Rez. TE 3-0281
DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. Pulaski Road
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 2-4 ir 6-9 ir pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val. Pirmad., antr., ketvirt., ir penktad. nuo 12-4 p. p. 6:30-8:30 val. vak. Seštad. 12-4 val. trečiadienį uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIULIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienį, Seštadienis 12 iki 4 popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antr., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. vak. vakar. Trečiadienį, nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Seštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. 7-1105
Res. tel. 239-2919

Ofiso PR 8-7773, Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 West 63 str.
Valandos: pirm., ketvirt. 5-8 antr., penkt. 1-4. Priiminėja tik susitarus.

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HElock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Sešt. 9 v. r. — 2 p. p. Trečiadienis uždaryta.

tymas kovo 19 d. Viso turėjo-me 34 repeticijas. Salia to, rei-kėjo atlikti muzikinius įrekor-da-vimus ir visą eilę techninių uždavinių, būtinų spektaklio įgyvendinimui. Nesumeluosiu, kad šitas spektaklis pareikala-vo 104 darbo valandų. Tai su-miniu, norėdamas įvertinti visų spektaklio dalyvių meilę sce-nai.

Knietėjo režisierių dar šio bei to klustelėti, tačiau jis jau ko-ja "spaudė gažą" ir žiūrėjo į laikrodį. Tad šituo ir baigėme. Pokalbius tęsti ir sprendimus daryti dabar eilė ateina žiūro-vams. (Kz)

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill
Tel. of. ofiso: PULLman 5-6766
Namu: BEverly 8-3946
Pirm. val. kasdien 8-8 v. v. Sešt. 1-2 p. p. ir treč. uždaryta.

Tel. CE 6-0720 arba 253-4600
DR. G. K. PAULIS
Diagnostika ir Vidaus Ligos
Monroe Building, Suite 709
104 South Michigan Avenue
Valandos susitarus telefonu.

Tel. ofiso PR 6-7800; Namų 925-7691
DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 p. p. Išskyrus trečiadienį

Ofiso telefonas — CL 4-2421
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 South Kedzie Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 3 iki 8 val. vak. Treč. ir šeštad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Sv. Kryžiaus ligoninę
VAL. Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Seštad. nuo 2-4. Trečiadienis ir kitu laiku susitarus telefonu: Tel. REPUBLIC 7-2290.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir priklaiko akinus
keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL. 1 val. p. p. iki 8 v. v. kasdien. Trečiadienis uždaryta; Seštadienis nuo 10 v. r. iki 1 v. popiet.

Rez. tel. PR 9-6730
DR. L. SEIBUTIS
Inkstų, pūslių ir šlapimo takų chirurgija
Ofisas: Naujas adresas: 2454 West 71st St. (71-os ir Campbell Avenue kampas); tel. 776-2880
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GROvehill 6-0617
Valandos: pirm., ir ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v.; antr., ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

Ofiso telefonas: CLiffside 4-2596
Resid. telefonas: Walbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
4644 So. Ashland Avenue
Valandos: ketvirtadienį 2-4 ir 6-8 v. vak. Trečiadienis ir penktadienis uždaryta. Priima pagal susitarimą. Seštadienis nuo 2 v. iki 6 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val. Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 3 iki 4 ir nuo 8 iki 8 v. v. Sešt. 2-4 v. popiet. ir kitu lai-ku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6193
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priima ligonius tik susitarus
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 v. p. p. Treč. ir šešt. uždaryta. Atostogose

Telefonas — GROvehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
specialybė: AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 4 iki 8 v. v. Seštadienis 1 iki 4 val. Trečiadienis uždaryta

Tel. PROspect 6-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 So. Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8. Seštad. nuo 2 iki 4 v. Treč. ir šešt. tik susitarus pagal sutartį.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val. 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal sutartį.

Augustus Annus

Iš latviu dailiniku parodos Chicagoje

Tauta prie jūras

Latviu kūrybinē jēga nepalaužta

Aštuoniasdešimties dailiniku paroda Chicagoje

Amerikos Latviu sajungos Kultūrinēs veiklos biuras Chicagoje, Latviu namuose (4146 N. Elston Ave.), gēgužēs 1—9 dienomis buvo surengēs didžiulē meno parodā. Tai jau penkta stambesnē jungtinē Latviu kult. centru ruoštoji paroda (ankščiau jos buvo Washingtonē, Readingē, New Yorkē ir Bostonē). Ši paroda tuo ypatingesnē už ankstyvesnās, kad ji buvo suruosta, minint tremties 20 m. sukakti. Kaip parodos kataloge pažymima, šiuo kultūrinio įvykiu norēta pabrēžti, kad iš tremties stovyklų barakų ir sugriautų namų rūsių išėjusių latviu menininku kūrybinē jēga išliko nepalaužta, taip pat vitališka, kaip ir buvusi savoje tėvynėje. Pažymėtina, kad latviai yra priēmē nutarimą, jog, vykstant jų sajungos (mūsiškai — bendruomenēs) suvažiavimui, turī kartu vykti ir meno paroda.

140 kūrinių

Šioje parodoje dalyvavo nors ir dar ne visi latviu Siaurinės Amerikos dailininkai, bet vis dėlto jų didžioji dalis, pradedant jų garsenybe Augustu Annus ir Latvijos Meno akademijos rekt. prof. Janiu Kugu, baigiant jauniausiais — dabarties JAV meno institutų auklėtiniais. Dailininkai galėjo atsiųsti po du kūrinių. Kai kuriuos jury komisija atmetē, bet vis dėlto buvo išstatyta 140 kūrinių. Vyrauja tapyba. Skulptūrų tik kelios. Dail. A. Simanis,

JUOZAS PRUNSKIS

su kuriuo teko pasikeisti vienu kitu žodžiu, aiškino, kad čia nemažai nulēmē sunkumai persiųsti skulptūras.

Bendras parodos įspūdis — teigiamas ir šiltas. Joje dominavo jaunesniųjų kūryba, o jų tarpe labai ryškus pasinešimas į modernizmą ir abstraktizmą. Tačiau daugelis, ypač vyresniųjų, savo tapyboje nepraradē daikto, figūros, vaizdo. Vyraujanti tematika gana plati. Regima persvara peizažo ir natūrmortų, bet labai gausu ir abstrakto, kur ieškota spalvų žaismingumo, jausminio pergyvenimo. Ryškių spalvų žaismingumas ypač patrauklus Janio Ciurlio paveiksle "Žiema prie gelininko lango".

Premijuotieji

Visa eilė dailininkų pelnē Latviu Kultūros fondo atžymėjimus, kurie šiemet piniginių dovanų nenešē (nerasta darbų, įvertintų pinigine premija). Tarp tų parinktų pirmaujančių akin krinta Janis Kalmite su savo dviem jaujos paveikslais, pagrindę neatitrūkusiais nuo realaus vaizdo, bet perteikto labai į abstraktizmą pasinešusia forma, kur vyrauja juoda, balta, raudona stambių brūkšnių tapyba. Atžymėjimą laimėjo Olga Kuncite - Balgalvis už savo paveikslą Miestas. Paveiksle daugiau mėlynų, raudonų, žalių

spalvų ir linijų žaismo, kaip namų ir gatvių vaizdo.

Premija atžymėti ir du Austro Ogulis kūriniai — Ispanijos Madona ir Išvykimas, atlikti in-taglio technika — juodais plunksnos brūkšniais, su stipriu polinkiu į abstraktizmą. Atžymėjimo susilaukęs ir jaunas modernistas Vitauts Simanis už savo darnų, spalvingą "Still Life No. 34".

Janis Deksnis

Iš latviu dailiniku parodos Chicagoje

Mater Dolorosa

Vieno paveikslas kainą \$15,000

Parodoje aptinkame ir tokių su rendusiu dailininkų, kaip Janis F. Tidenanis (iš Toronto, Kanados), kurių galėjo savo originaliai išpildytą moters portretą parodoti išstatydamas jo kainą įrašyti \$15,000.

Sustodami ties ryškesniais paveikslais aptinkame aktualią V. Kundziną simboliką — Laisvę, kurioje iškalbingai kalba spygliuotos vielos ir raudona kraujo spalva. V. Skulte (iš Brooklyn) duoda realistinį, bet su kūrybišku ekspresingumu nutapytą Latvijos universiteto Rygoje vaizdą. V. Reinholds (iš Toronto) tamsiu koloritu, su vyraujančia raudona, abstraktiniu paveikslu vaizduoja Amžinybę, o jo Tyla — tai žaismingų spalvų spektras. Martinš Sudars (Chicago) savo tematika — Vėtra primena M. Ciurlionio drobėje perteiktas idėjas; nors čia kitokia konstrukcija, tačiau stipriai pavaizduota gamtos galybė ir žmogaus bejėgiškumas.

Protėvių dvasios

Karlis Langenfelds (Toronto, Kanada), savo kūrybai lyg rinkdamas temą iš liaudies folkloro, nutapęs Sielas — baltos protėvių dvasios klajoja ties bakūze, kuri taip tolima. Kai kurie paveikslai savo tematika, patriotiniu sentimentu ir vaizdu yra artimi A. Rūkštelės gu-boms, kai kurie savo fotografiniu realizmu rikiuojasi į mūsų

Sparkio tapybą. Nora Drapčė (Kalamazoo, Mich.) savo kūriny Balta naktis vaizduoja jūrą, tik paveikslas nepalyginamai lėkštesnis, negu mūsų Janušo tapybos jūros. Martinš Krūminš (Elizabeth, N. J.) tokiais stambiais brūkšniais išgauna gamtovaizdžio tikrovę, tačiau perėjusia per kūrėjo prizmę, ne fotografinę. Alice Kalnina (Kanada) savo Judesys sėkmingai ieško naujų tapybos sprendimų.

Mater Dolorosa

Savo temos jautrumu ir išpildymo ryškumu palieka neužmirštamą vaizdą Janio Deksnio (Toronto, Kanada) Mater Dolorosa — tragiškai žuvusio jaunio kario motina, skausme liūdinti prie jo šalmo. Jos veidas spinduliuoja ryžtinga aureole, lyg šventosios. Šalia — maldaknygė, lyg jos religinės paguodos simbolis. Gėlių spalvinga puokštė — šios žemės džiaugsmų simbolis — jos jau nedomina. Periodikos ir rankdarbių paroda

Šalia gausios ir turtingos meno parodos, buvo taip pat latviu periodinės spaudos paroda, įvedant ir nepriklausomybės laikais leistosius laikraščius, dailiai ant kabančių kartonų ištiestus ir plastikine medžiaga, lyg stiklu, užtiestus.

Pagaliau trečias padalinys — latviu dailiųjų amatų dirbinių paroda, įrengta vienoje iš posėdžių salių. Čia visų pirma krito į akis miniatiūriniai liaudies meno muziejai — didžiulėje per visą sieną iškilančioje vitrinėje po stiklu latviučių manekėnai, aprenkti taut. drabužiais (100 ir net 120 m. senumo), išdėstyta rankšluosčių, pirštinių, lėkščių ir kitų liaudies dirbinių. Šitokie "miniatiūriniai muziejai" labai būtų verti įrengti mūsų Jaunimo centre, organizacijų būkluose.

Toliau, tų rankdarbių parodoje buvo gausu dabarties kūrinių. Įdomu, kad čia vyravo ne mūsiškiuose paplitusios juostos, rankšluosčiai, o keramikos darbai. Medžio dirbinių mažai, užtat buvo dailių vario lėkščių, sidabro papuošalų, sukurtų pagal Latvijos iškasenose randamus pavyzdžius; buvo kilimų, užuolaidų, išsiuvinėjimų. Matyti, kaip stipriai reikiiasi pritaikomo meno atstovai, kurie nori paruošti tautiniais motyvais sukurtų puošmenų tremties latviu butams ir namams.

Lankant parodą, buvo miela stebėti, kad mūsų broliškoje latviu tautoje yra taip gyvi meniškieji polėkiai.

Pavasaris palangėje

Nuotrauka B. Arūno

Danguolė šukelytė

NAKTIS

Myliu aš naktį —
Ji apsupa mane,
Kaip rožė apsupa rasą,
Nesulaukus saulės patekėjimo.
Naktis laiko mane savo nežinomoje gelmėje
Ir melancholišku tonu
Pranašauja meilės ir draugystės paslaptis.

Myliu aš naktį —
Ji laikosi už plonų voratinklų
Ir, įsikibusi
Už baltai apskrito taškė,
Laukia brėkstančio ryto..
Ant šių voratinklų,
Žybjčioja žvaigždės
Tyliems meilės atgarsiams.

Myliu aš naktį —
Ji aptinka du
Beoriniame stikle,
Iš kurio
Sielos ir širdies garsai atskamba.
Taip, aš naktį myliu,
Nes kartu su naktimi
Gimsta Meilė.

MEILĖ

Meilė yra neaprepiamas jausmas,
nepasiekiamas kelias,
Tai aukščiausias žiedas vyšnios
viršūnėje,
Meilė glūdi giliausioje vandenyno gelmėje
apvalaus perlo pavidale,
O kartais yra trapus ir išmargintas
sniego žiupsnelis,
išnykstantis šiltos rankos prisilietime.

Yra tik viena Šveicarija

VALERIJONAS JAKAS, Chicago, Ill.

(Tęsinys iš praėjusio šeštadienio)

Mėlynas Lucernos ežeras taip išsišakojęs, kad net sunku jo pavidalą apibūdinti. Gal būt, yra teisus rašytojas V. Hugo, ežerą pavadinęs "sužeista erelio koja".

Lucerna ir apylinkės yra katalikiškas kraštas, o taipgi ir konfederacijos gimtinė. Pačioje Lucernoje vasarą toks turistų susigrūdimas, kad, atrodo, jog šveicarų čia ir nebėra, nors mieste gyvena 72,000 nuolatinių gyventojų. Mieste taip pat gyva muzikinė ir meninė veikla. Ruošiami daug koncertų, meno parodų.

Miestas gana niūrus, įsikūręs ežero įlankoje. Reuss upės pakrantėse, su 15—16 amž.

statyba. Tačiau jau matyti ir modernių laikų pastatų. Kyla į dangų kelių bažnyčių bokštai, yra 3 meniški fontanai, visur daug gėlių. Prie viduramžių atmosferos prisideda dar ir miesto siena su keliais bokštais. Tai gražiausia miesto dalis. Taip pat viduramžių nuotaiką papildo du iš lentų sukalti, dengti mediniai tiltai. O ypač įdomus yra didžiausias Kapellen tiltas su vandens bokštu - tvirtove.

Svarbiausia miesto įžymybė, tai liūdnas, taip vadinamas, Liūto paminklas. Vienaime parke, prie tvenkinio, iškaltas akmenyje didžiulis, sužeistas ir verčias liūtas, bandęs apsaugoti skydą su Prancūzijos karaliaus emb-

lema. Tai paminklas 26 karininkams ir 760 kareiviams, kritusiems Didžiosios prancūzų revoliucijos metu, saugojant Prancūzijos karaliaus rūmus.

Jei Liūto paminklas yra svarbiausia Lucernos įžymybė, tai Kapellen dengtas tiltas stovi antroje vietoje po to paminklo. Kas nori išmokyti Šveicarijos istoriją, tai geresnio kelionės vadovo nereikia, būtina tik pa-vaikščioti po skambancio tilto grindis ir pastudijuoti daugiau kaip 100 trikampio formoje piešinių lentose, kabančių pastogėje. Iš tų spalvotų piešinių sužinome apie šventuosius miesto patronus, konfederaciją, Lucernos miesto istoriją, Wilhelm Tell ir kt. istorinius įvykius.

Įdomiausia, kad vieni šveicarai tiki, o kiti netiki, kad Wilhelm Tell yra gyvenęs. Dar Lietuvoje, gimnazijos vokiečių kalbos skaitymuose, kiek atsimenu, man pasigėrėjimą buvo sukėlus Wilhelm Tell narsumas. O Šveicarijoje yra balsų, kurie tvirtina, kad tai nėra tikras istorinis įvykis, bet tik legenda, kuri 15—16 amž. istoriko Tshudi buvo perkelta į Šveicariją iš vienos Islandijos legendos.

Nežiūrint visų abejonių, Wilhelm Tell garbei yra pašvęstos 3 koplyčios, paminklas ir fontanas. Be to, Šileris yra sukūręs Wilhelm Tell temą dramą, o Rossini operą. Gi Aldorfe obuvolio nuo sūnaus galvos nušovimo vietoje, vasarą specialiaime teatre kiekvieną vakarą vyksta tos dramos inscenizavimas.

Iš Lucernos išvykstu paekskursuoti rytiniu ežero pakraščiu. Ten tiek daug istorinių vietų ir dar senos tradicijos yra išsilaikiosios. Aplinkui klasiškos Alpės, daug vasarviečių. Toks Weggis yra įsikūręs tokioje dėkingoje vietoje ir apsaugotas nuo šiaurinių vėjų, kad turi net beveik subtropinį klimatą. Stebina Gersau, kuris net beveik 500 metų

yra išbuvęs nepriklausoma respublika. Tai būtų pati mažiausia respublika pasaulyje. Schwyz seniausias miestas Šveicarijoje. Iš jo kilo ir valstybės pavadinimas. Schwyz vokiškai yra Schweiz. Archyvų pastate yra daug dokumentų iš valstybės gimimo laikotarpio, keletas meno kūrinių. Garsūs dvaro rūmai "Italienisches Redinghaus" su puikiu vidaus išdekoravimu. Visus domina puiki baroko bažnyčia.

Čia tiesiog burte užburia Alpių gražumas. Tai čia jos įkvėpė ir Maironį. Jo kūrinyje "Alpių viršūnės" ypatingai žavios šios eilutės:

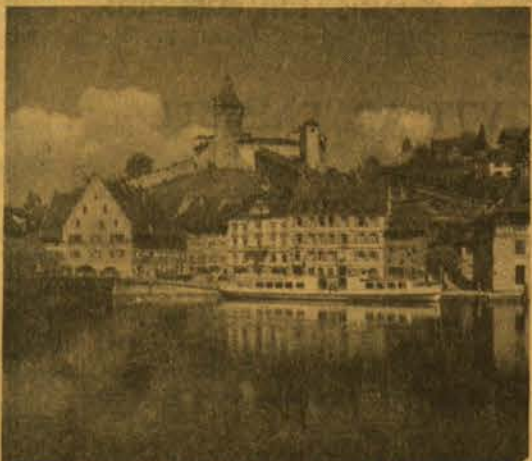
Aukštai kalnų viršūnės šviečia,
Ledais apkalto ir snieguos.

Ir amžių amžiais sau galingai
Jos baltuos saulės spinduliuos!..

Taip pat įdomi kelionė, grįžtant į Zuerichą per patį mažiausią kantoną Zug ežero pakraščiais.

Yra tik viena Šveicarija, kaip valstybė, kuri semia stiprybę iš tautinių, religinių, vadinų skirtumų ir prieštaravimų toms tautoms, iš kurių patys gyventojai yra kilę.

Pabaiga

Schauffhauseno miestą dominuojanti 16 amž. Munot piliis.

Lucerna būtų neįsivaizduojama be originalaus Kapellen tilto ir bokšto — tvirtovės.

Centrinės Šveicarijos Alpių romantika.

ATSAKYMAS KRITIKOS KRITIKUI

PR. PAULIUKONIS

Neteisingi kaltinimai

Š. m. vasario 20 ir 27 d. "Naujienų" II d. straipsnyje "Tau, Lietuva, vienos menamos kritikos proga" minėto dienraščio bendradarbis, pasirašęs inicialais J. Vlks. atsiliepė dėl prof. Stepono Kairio knygos "Tau, Lietuva" kritikos "Tėviškos žiburiose" 1964 m., nr. 33 ir "Aiduose" 1964 m. nr. 10. Prie pamintų dviejų straipsnių reikia pridėti ir "Drauge" II, 1964 m. rugp. 15 d. tilpusią kritiką. Jau kelintą kartą spaudoje tenka susiremti su p. J. Vlks. dėl parašytų atsiminimų kritiku, jis slepiasi po inicialais ir kartais rašo, nesiskaitydamas nei su žodžiais, nei su publicistikos etika.

Pirmiausia p. J. Vlks. neteisingai kaltina mane, kad minėtoje recenzijoje "ne tiek tiesioginiai palieštas "Tau, Lietuva" turinys, kiek prisiekta apie 1905 m. revoliucijos baisybės ir jos menamai išsigimimą. Tokiu netiesioginiu būdu mėginta tie atsiminimai nuvertinti..." Kritikos pagrindas, girdi, padėjau "ne 1905 revoliucinių metų esmę, bet šalutinius įvykius"...

Perskačius p. J. Vlks. minėtus kaltinimus, atrodo, kad kaltintojas ar nesuprato, ką skaitė, ar nenorėjo suprasti. Kas šaltai ir beašikiai yra perskaitęs "Tėviškos žiburiose" ir "Drauge" "Tau, Lietuva" knygos vertinimą, tas pripažins, kad minėtoje straipsnyje yra kaip tik kalbama apie knygos turinį. Kadangi knygos autorius yra pareiškęs nemažai klaidingų tvirtinimų, prieštaraujančių tikrai tiesai, tai esu nurodęs ir tuos klaidingus aiškinimus, remdamasis tikrais įvykiais, o ne iš lubų paimtais tvirtinimais. Jei nurodomos knygos klaidos, tai dar toli gražu nereikia, kad norima nuvertinti pačią knygą. "Drauge" esu pabrėžęs, kad knyga "Tau, Lietuva" yra gana vertingas įnašas į Lietuvos istorijos medžiagą. "Aiduose" str. "Revoliucijos išsigimimas" aprašiau ne pačią 1905 metų revoliuciją, kuri nešė lietuvių tautai laisvės viltį, bet 1906 metais jau išsigimusią revoliuciją, dėl ko rimčiau galvoję lietuviai atšalo nuo revoliucijos ir net pradėjo kovoti su tariamais revoliucionieriais.

Tačiau p. J. Vlks. kaltina mane, kad esu nuvertinęs 1905 m. revoliucijos reikšmę lietuvių laisvės kovoje, o įrodyti ilgą svarbą bereikalingai cituoja jos ištrauką iš Lietuvių Enciklopedijos (XX, 190). Tai brovimasis pro atviras duris. "Aiduose" esu aiškiai pasakęs: "Lietuvių tautos laisvės kovų rikiuotėje 1905 m. revoliucija užima svarbią vietą"...

Vietomis pritrūkęs argumentų, p. J. Vlks. griebiasi prasi-vardžiavimo; vadina mane "fanatiku", "prokuratoriumi" ir panašiai. Tai nebe pirmą kartą tenka skaityti p. J. Vlks. polemikoje panašius prasi-vardžiavimus. Visokių yra ir fanatikų: vieni fanatiškai ieško tiesos ir ją gina, o kiti fanatiškai užsi-spyrę laikosi klaidingų įsitikinimų.

Kas pradėjo bačkinę filosofiją

Toliau p. J. Vlks. užsi-puola, kad "bačkinė mitingų filosofija", monopolijų daužymo "istorija", pamiršta, gyvenimo dulkų užnešta" mano buvo vėl atgai-vinta. Deja, "atvėsusių žarijų, jau pelenais virstančių, pažars-tyti" nemėgstu. Jau ne kartą esu spaudoje minėjęs, kad dabartinis mūsų tautos gyvenamas momentas nėra tinkamas kelti vieno ar kitų praeities klaidas. Bet kai atsiminimų ir įvai-

rių istorijų autoriai iškelia neteisingus kaltinimus, tai tenka juos patikslinti. Apsčiai yra "bačkinės filosofijos" K. Bielinio knygoje "Penktieji metai", ypač skyrelyje "Trečiosios srovės iškilimas" (389—408 psl.). Neapsiėjo be tos "bačkinės filosofijos" ir prof. St. Kairys. Dabar jau nebemalonu, kad atvėsusių žarijų pažarstytos atsigrėžė prieš pačius iniciatorius. Todėl ieškoma išsiskindančių keliais kitus kaltinti ir pravardžiuoti.

Monopolijų daužymo "istorijos" neišgalvojau. Apie monopolijų daužymą yra aiškiai pasakyta K. Bielinio knygoje "Penktieji metai". Ten rašoma: "Atvykusieji demonstracijų rengėjai išskeldavo LSDP vėliavas, padalinavo atsišaukimus ir, kai ką paaiškinę, iškeldavo. Pavyzdžiui, Keturvalakiuose ir kai kuriose kitose vietose, kur atvykusieji 'pamoksli' nesakė, jie pavyzdžiui sunaikindavo monopolijų degtinę, sudaužant indus ir jų turį išpilant į gatvę" (478 psl.). Tos pačios knygos priede "Žemės sukilimas" (571 psl.) aprašoma, kaip Juozas Paknys su kitais trimis vyrais 1905 m. gruodžio 15 d. Žemėje kėlė revoliuciją. J. Paknio ir J. Nenorto kalbų žmonės uždegė puolė monopolijų, "ji uždarė, degtinę išlejo ir pinigų pasinėmė..." (571 psl.). Dar aiškiau aprašo apie revoliucionierių 1905 m. monopolijų daužymą ir pinigų grobimą dr. K. Grinius, kuris savo akimis stebėjo Suvalkių revoliucijos įvykius, knygoje "Atsiminimai ir mintys" II d.: "Partijos reikalams nepritekda-vo pinigų. Dėl to iškrausty-davo valstybinių degtinių parduotuvių, tuomet monopoliais vadinamų, kasas, pačius monopolius išdaudydavo, degtinę upeliais paleisdavo, o tatau parduotuves uždarinėdavo. Partijos reikalams ekspropiuodavo ir girininkų kasas... taip pat sustabdydavo pašto vežimus ir atimdavo pinigų" (94 psl.).

Ar dr. J. Šliūpas rašė netiesą?

Tiesa, kad ne visais dr. J. Šliūpo raštais, ypač liečiančiais Katalikų Bažnyčią, apie kurią jis niekad ramiai negalėjo kalbėti, galima pasitikėti. Bet šiuo atveju jo mintys apie Lietuvos socialdemokratų ir jų veiklą 1905—1906 m. yra gana teisingos, nes jos atitinka ir socialdemokratų organo "Naujosios Gadynės" korespondentų pranešimus. Žinutėje iš Ramygalos rašoma, kad vietos kuopelės "kasierius, nieko nesiklausdamas, pradėjo priiminėti visiškai netikusius narius. Buvo priimti į narius net tokie, kurie nieko daugiau neišmano, kaip tik išsigerti" (N. G. 22 nr. 346 psl.). Kupiškio LSDP skyriaus korespondentas sako: "Daugelis iš neva prisidėjusių seniau prie organizacijos dabar stačiai plėšikėliais pavirto" (N. G. 175 psl.). 1906 VI. 27 Suvalkų gubernijos LSDP atstovų suvažiavimas pripažino betvarę "partijos darbe" (N. G. 137 psl.). Ir K. Bielinio knygoje "Penktieji metai" (427) paduota iš "Naujosios Gadynės" ištrauka rodo, kad buvę socialdemokratų "vienai atsisalino nuo jų, kiti atsidavė kovai už naują idėją". Be to, iš tos ištraukos matyti, kad 1905 m. "Buvo daug mitingų ir demonstracijų padaryta, daug monopolijų išdaudyta — buvo tai, apskritai imant, revoliucijos darbas". Ir buvęs Didžiojo Vilniaus seimo sekretorius Pr. Klimaitis atsiminimuose nurodo, kad 1905 m. daugelis veikė socialdemokratų vardu, ir socialdemokratų ir nepriklausančių jų partijai žiūrėjo iš aukšto, dažnai net su panieką. "Tiktai vėliau, kai nediscip-

linuotų revoliucinių veiksmų pradėjo išsigimti į paprasčiausią banditizmą ir plėšikavimą, pasidarė visiems aišku, kaip buvo klystama, duodant savo firmą visokiam revoliuciniam veikimui" (Židinys, 1931 m. nr. 1. 52 psl.).

Socialdemokratų ir K. Bažnyčia

Socialdemokratų tėvas K. Marksas skelbė, kad tikėjimas yra nuodai. Ir didieji vokiečių socialdemokratų buvo tos pačios minties, ką esu trumpai paminėjęs "Aiduose". Jei tikėjimas yra nuodai, tai logiška išvada, kad tikėjimo skelbėjai kunigai yra tautos nuodytojai, todėl reikia su jais kovoti. Tad ir buvo kovojama, čia nėra reikalo kartoti tų pačių minčių, kurios išdėstytos "Aidu" 10 nr. (1964 m.). Ir prof. St. Kairys knygoje "Tau, Lietuva", parašytoje 60 metų po anų karštų, ideologinių kovų, praėjus, nuosirdžiai ne vienu žodžiu nepripažina ano meto didelio Lietuvos kunigų tautos švietimo bei kultūros darbo, bet kur tik randa progos, tai bendromis frazėmis vis pašiepia veikėjus kunigus.

P. J. Vlks. rašo, kad Lietuvos socialdemokratų nekovojo prieš K. Bažnyčią, bet tik reikalavę Bažnyčios atskyrimo nuo valstybės. Ir pavyzdį nurodo JAV, kur K. Bažnyčia atskirta nuo valstybės gražiai tvarkosi. Bet Lietuvos socialdemokratų Bažnyčios atskyrimo nuo valstybės pavyzdį ėmė ne iš JAV, o iš Prancūzijos, kur, iš tikrųjų, katalikai buvo persekiojami. 1926 m. Šiauliuose įvykusiam Kultūros kongrese socialdemokratas prof. Vac. Biržiška savo paskaitoje reikalavęs "uždrausti vienuolynams laikyti mokyklas, išvaryti jėzuitus iš Lietuvos ir atimti valdžios pašalpą iš privačių mokyklų". Švietimo ministeris V. Cepinskis, irgi socialdemokratas, sveikindamas minėtą kongresą, pareiškęs, kad vyriausybė atidžiai seksianti kongreso darbus (Židinys, 1926 m. 8—9 nr., 81 psl.). Socialdemokratų dar buvo nespėję kovą sušilti, o jau reikalavo vienuolius išvalkyti. Aišku, šandien nemalonu prisipažinti, kad socialdemokratų, kovodami prieš kunigus, silpnino rezistenciją prieš rusifikaciją. Todėl tokios nuomonės skelbiamos, kaip "sampratos siaurumą, minties tuštumą ir seklumą". Tai nėra sampratos siaurumą, tai objektyviai galvojančių lietuvių istorikų A. Rimkos,

Vytautas Ignas
Iš parodos "Gallery International" patalpose, Clevelande

Z. Ivinskio, S. Sužiedėlio nuomonė. Bet čia ne vieta plačiau jų pažūrėti dėstyti.

Kad kun. K. Olšauskis nebuvo rusų žandarmerijos agentas, remdamasis socialdemokrato M. Biržiškos knygos "Lietuvių tautos keliu" II d. 137—138 psl. nurodžiau "Aiduose" 1963 m. 1 nr., aptardamas K. Bielinio knygą "Penktieji metai". Tai yra šmeižtas, už kurį savo laikui "Lietuvos žinios" buvo nubaus-tos. Į teismą pakviestas ekspertu prof. Vac. Biržiška, remdamasis Kauno gubernatoriaus archyvu, parodė, kad kun. K. Olšauskis nieko rusų žandarmerijai neįdavinėjęs. Ir Kl. Jurge-lionis "Lietuvoj" 1911 m. 39 nr. prisipažįsta rašęs 1906 m. "Naujojo Gadynės": "Kauno kunigų darbai" tik todėl, "kad to reikė partijai, kurios anuo laiku buvau aklas ir atkaklus tarnas. Rašiau, patį tų dalykų netyrinėjęs, nieko pats nematęs. Man atvažiavus Kaunan, "partijos žmonės", kuriuos pirmu syk temačiau, pripasakojo visokių dalykų, ir, patis nemokėdamas rašyti, reikalavo, kad parašytiau organą". Tą šmeižta apie kun. K. Olšauskį ir prof. St. Kairys kartoją net dviejose vietose (166 ir 251 psl.). O p. J. Vlks. reikalauja įrodyti, ko remiantis tvirtinti, kad kun. K. Olšauskis nebuvo žandarmerijos agentas, nežiūrė, kad nurodžiau ir šaltinį. Bet p. J. Vlks. eina dar toliau, pasakoja, kad prel. K. Olšauskis ne tik buvęs rusų žandarmerijos agentas, bet ir nužudęs moterį, kas nieko bendro neturi su žandarmerijos agento klausimu. Šia pro-

ga galima prisiminti ir socialdemokratų organo "Naujosios Gadynės", kuria ir šandien socialdemokratų didžiuojasi, vieną iš uoliausių redaktorių V. Kapsuką - Mickevičių, kuris, tapęs lietuvių tautos išdaviku, vadovavo raudonosios armijos žygiui į Lietuvą ir kovoje su ją žuvo daug lietuvių savanorių. Bet kokių šaltinių paremtas p. J. Vlks. tvirtinimas, kad prel. A. Dambrauskas skelbęs "socialdemokratų tuščias svajones" dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo?

Urachas ir komunistai

Kai kurie atsiminimų, straipsnių autoriai ir net istorikai ypatingai pamėgo linksniuoti Urachą ir smerkti Lietuvos Tarybos narius, kurie jį rinko Lietuvos karaliumi. Kaip tik p. J. Vlks. straipsnyje paduotas kazerio Vilhelmo II raštas Lietuvos Tarybai yra įrodymas, kad Vokietija norėjo aneksuoti Lietuvą ar sujungti ją su Vokietija dinastine unija. Lietuvos Tarybos dauguma, norėdama išgelbėti Lietuvos nepriklausomybę, pasirinko mažesnę blogybę — nepriklausomą monarchiją. Tai aiškiai rodo ir Vokietijos vyriausybės nepasitenkinimas Uracho išrinkimu Lietuvos karaliumi. Bet ar šandien dera buvusiems opozicijos nariams, kaip daro prof. St. Kairys knygoje "Tau, Lietuva" (277 psl.), pašiepti kai kuriuos Tarybos narius, kad jie sapnavo lietuviškojo kamerherio kelnes, yra didelis klausimas. Tokia hiperkritika įžeidžia Tarybos narius, kurie stengėsi daryti visą, ką galėjo, kad išgelbėtų Lietuvos nepriklausomybę. Šandien lengva kaltinti kitus ir girtis pranašišku pramatumu Vokietijoje įvyksiančios revoliucijos, bet

tuo metu politiniai reikalai kiek kitaip atrodė.

Mėgiama prikišti Urachą, kur reikia ir kur nereikia, bet užmirštama antroji pusė, kuri nenorėjo skirtis nuo Sovietinės Rusijos. 1917 m. po Petrapilio seimo lietuvių socialistinės grupės, laikydamosios visos Rusijos tautinių socialistinių partijų nusistatymo rusų spaudoje paskelbė: "socialistinė lietuvių visuomenė lieka ištikima Rusijos revoliucijos idealams ir yra pasipriešinusi sovietiniais norams išsijungti iš Rusijos" (I Laisvė, 1957 m. 13 nr. 56 psl.).

Bostoniškis "Keleivis" 1918 m. sausio 30 d. str. "Kaip būtų Lietuvai geriau" įrodinėjo, kad Lietuvai "dabar kratytis nuo Rusijos nėra mažiausio reikalo... Rusijos darbininkai nuvertė carą, nuveikė Lietuvos engėją, o Lietuva ima ir atsimeta nuo savo draugų. Tas jau būtų priešiniga ir darbininkų solidarumo dvasiai". 1919 m. pradžioje bolševikam užėmus Vilnių, tas pats "Keleivis" džiaugėsi: "Lietuvos buržuazijos valdžia, matydama, kad jai pamatai jau iš po kojų smunka, pabėgo iš Vilniaus į Kauną" (1919. I. 8, 2). Dar 1922 m. "Keleivio" bendrininkams atrodė: "Išmintingas atsakymas gali būti tik vienas: reikia susidėti su tokia valstybe, kurios žemė jungiasi su Lietuva ir kurios galybė galėtų užtikrinti Lietuvai apsaugą. Tokia valstybė šandien yra Rusija..." (1922. VI. 25.)

Lietuvos studentai socialistai 1925 m. lapkričio 8 d. Kauno universitete sukėlė didžiausią triukšmą prieš krikščionių demokratų valdžią už nuteistą mirti žmogžudį komunistą Jobilerą Nochimą. Kai riaušių metu tautiškai nusistatę studentai giedojo Tautos himną, tai socialistinė jaunuo-mė — internacionala (Lietuva, 1925 m. 252 nr.). Ir provincijoje, rengdami vakarus, žiezirbininkai pro-

gramą pradėdavo internaciona-lu (Lietuva, 1925 m. 22 nr.).

Ir kai kurie Lietuvos Seimo socialdemokratų atstovai daugiau dėmesio kreipė į raudoną, negu į Lietuvos tautinę vėliavą. 1923 m. gegužės 1 d. Raseiniuose, viešai kalbėdamas, J. Mar-pėš, laikydamosios visos Rusijos tautinių socialistinių partijų nusistatymo rusų spaudoje paskelbė: "socialistinė lietuvių visuomenė lieka ištikima Rusijos revoliucijos idealams ir yra pasipriešinusi sovietiniais norams išsijungti iš Rusijos" (I Laisvė, 1957 m. 13 nr. 56 psl.).

Žmonių pageidavimai ir "pranašystės" išsipildė, tačiau komunistų kerštas palietė ne tik buvusius kovotojus su jais, bet ir jų užtarėjus. Anuo metu kai kam atrodė baisėnis kryžius, negu raudona vėliava. Visu atkaklumu, vardan sąžinės laisvės, buvo stengiamasi pašalinti kryžių iš mokyklos ir iš viešojo Lietuvos gyvenimo, o šandien okupuotoje Lietuvoje, kaip ir caro laikais, kryžius yra tvirčiausia atrama kovoje su okupantu. Gailla, kad pasidavę srovinėms įtakoms, nenorime tikros tiesos matyti.

MOVING

R. SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda. 2047 W. 67 PL. WA 5-8063

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western P.Rosp. 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad., ketvirtad. ir penktad. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadeniais atdara nuo 12 val. iki 5 val. p.p.

Specialus Pasiūlymas!

Visuomenei pageidaujant atnaujiname mūsų ankstesnį la-bai patrauklų ir didelį pasisekimą turėjusį pasiūlymą dovaninio į Lietuvą siųstino maisto siuntinio.

M-13: 6 sv. miltų, 4 sv. taukų, 2 sv. sviesto, 2 sv. ryžių, 1 sv. šokolado, 1 sv. cukraus, 1/2 sv. kakavos, 1/2 sv. arbatos, 1 dž. Nescafe, 2 unc. lauro lapų, 2 unc. pipirų ir 1 sv. razinkų. Kaina tik \$30.00 su pasiuntimu ir maitu.

Jau gavome naujas pavasarinės vilnones ir nailonines labai gražias medžiagas ir siūlome šiuos mūsų parinktus siuntinius:

N-4: 16 jardų nailoninės sunkios, nepermatomos, su gėlėmis įvairių spalvų medžiagos, keturioms suklelėms, už \$45.00.

V-3: 10 1/2 y. labai tvirtų ir gražių mėlynų, juodų, arba rudų angliškių grynos vilnos medžiagų trims vyr. elutėms arba 3 moteriškiems kostiumams ir vienam extra sijonui, tik už \$55.00.

P-3: 6 jardai dvieji vyr. arba mot. žeminiams arba pava-sariniams paltams (pagal Jūsų pageidavimą) ir 3 1/2 jardų extra geros Jūsų pageidaujamos spalvos medžiagos vyr. arba mot. kostiumui, tik už \$75.00.

Į nurodytas kainas įeina visos pasiuntimo išlaidos — Sov. licencija, muitas, supakavimas, pasiuntimas ir draudimas. Gavė-jui nieko nebereikia primokėti. Garantuotas pristatymas — per 4 sav. nuo užsakymo gavimo dienos.

Rašykite, siųskite užsakymus, reikalaukite pavyzdžių

BALTIC STORES, INC.

421, Hackney Road

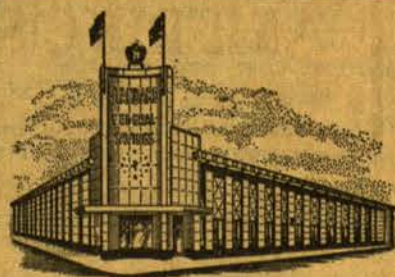
London, E. 2.,

Great Britain

Seniausia lietuvių bendrovė Anglijoje, veikianti nuo 1938 m. Nuosavos krautuvės ir sandėliai Londone.

Atstovai USA:

L. Venckus, 7030 So. Talman Ave., Chicago, Ill. Te. 436-0494)
GAIVA, 3570 West Vernor, Detroit 16, Michigan.

STANDARD FEDERAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4192 ARCHER AVE. — CHICAGO, ILLINOIS 60632

Telef. — Virginia 7-1141

TURTAS — \$90,000,000.00

REZERVAI — \$8,800,000.00

Vienintėlė lietuviška bendrovė Chicagoj mokanti dividendus kas 3 mėnesius. Dabartinis dividendas 4 1/4 % visoms taupmenoms.

PASKOLOS NAMAMS ĮSIGYTI AR TAISYTI

PRIEINAMOMIS SĄLYGOMS

VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro

Antradieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 4 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.

Trečiadieniais nedirbama.

JUSTIN MACKIEWICH,
Valdybos pirmininkasJUSTIN MACKIEWICH, Jr.
Prezidentas

JIS NESTATĖ NAMŲ ANT TILTO

Antano Krauso 60 m. amžiaus sukaktį minint

VLADAS MINGELA

Nutylėjus Australijoje gyvenančio Antano Krauso 60 metų amž. sukaktį, jeigu jos prasmė glūdėtų tik metų skaičiuje. Tačiau Antano Krauso sukaktis reiškia ir anų išgyventų metų pilnybę visuomenės ir kultūrinės veiklos prasme.

Visuomenininkas

Sukaktuvininkas gimė Sedoje, Mažeikių ap., 1905 m. gegužės 10 d. Gimnaziją baigė 1925 m. Telšiuose, o Vytauto Didžiojo u-to humanitarinių mokslų fakultetą Kaune 1930 m.

Dar besimokydamas vysk. Valančiaus gimnazijoje, pasireiškė organizaciniais gabumais ir su R. Serapinu įsteigė Sielos kultūros ratelį. Buvo veiklus dr. V. Kudirkos literatūros ratelyje, vegetarų d-joje, VDU priklausė humanitarų Simono Daukanto ir Filoteosofų draugijoms. Buvo aktyvus abstinentių sąjūdyje. Nepriklausomoje Lietuvoje reikėsi visuomeniniam gyvenime ir spaudoje. Šiauliuose bemokytodamasis, našiai veikė Gyvulių globos draugijoje, eidamas sekretoriaus pareigas. Šiaulių gimnazijoje įsteigė pirmąjį Lietuvoje moksleivių gyvulių globotojų ratelį ir paruošė bei išleido gyvulių globos antologiją "Mūsų bičiuliai". Knyga buvo pripažinta švietimo ministerijos tinkama mokyklų bibliotekoms. 1933 m. Žemės ūkio parodoje Kaune tvarkė gyvulių globos skyrį. Daug rašė periodinėje spaudoje gyvulių globos ir gyvūnijos klausimais.

Skautas ir šaulys

Antanas Krausas visur veikė, visur suskubo. Rokiškį buvo moksleivių šaulių būrio vadu, o Skuode įsteigė skautų vietininkiją ir našiai joje veikė, skleidamas skautų idėjas, skiepydamas gėrį, skatinamas jaunuosius "užrišti skautišką mazgelį". Priklausė dr. J. Basanavičiaus mokytojų (1931—1940) ir Lietuvių tautininkų (1933—1940) sąjungoms. Daug darbo, energijos ir sielos paliko skautiškose veiklose. Organizavo parodėles, Kaziuko muges, dalyvaudavo skautų stovyklose ir iškylose, sėkmingai atstovavo mūsų skautus tarptautinėse skautų "džiamborėse": Švedijoje (1935), Olandijoje (1937), Prancūzijoje (1947), Filipinuose (1959).

A. Krausas pačioje jaunystėje susižavėjo tauria Vyduo asmenybe ir liko jo sekėju ir gerbėju. Gyvendamas priverstinioje emigracijoje Vokietijoje, išleido Vyduo knygas: "Tauresnio žmoniškumo užtekėjimas", "Bha gavad Gita" ir "Kaliėjimas — laivėjimas".

Žurnalistas

Dar besimokydamas Vysk. Valančiaus gimnazijoje, redagavo ir leido neperiodinį laikraštį "Saltinis" (1923—24). Bendradarbiavo "Sargyboje", "Santūroje", "Mokslo Dienose", "Lietuvoje", "Ateityje", "Židinyje", "Lietuvos Aido", "Jaunojoje Lietuvoje", "Tautos Kelyje" ir kitur. Jam rūpėjo daugiausia šie klausimai: švietimas, auklėjimas, skautija, blaivybė, kultūros puoselėjimas, tėvynės meilė ir pan. Buvo Lietuvos skautų s-gos brolijos spaudos skyr. vedėjas ir "Skautų Aido" bei "Sautybės" redaktorius (1946—1948). Be šių laikraščių dar bendradarbiavo "Lietuvių žodyje", "Mūsų Vytieje", "Dirvoje", "Australijos Lietuvyje", "Mūsų Pastogėje", "Pėdsakyje" ir užjūrio lietuvių spaudoje. Redagavo Lietuvių kultūros federacijos (LKF) metraštį "Atolas" ir "Meno Dienos Melbourne 1964" leidinį. Suredavo Australijos Lietuvių B-nės leidžiamą "Mūsų Pastogę" tris specialius nr., paskirtus Melbourne bendruomenės veiklai nušviesti. Ir šiuo metu bendradarbiauja Lietuvių Enciklopedijoje ir yra generalinis atstovas Australijai. Platina JAV ir kitur leidžiamas lietuvių k. knygas ir plokšteles. Jis vadovauja "Tėvynės Garsų" centrui, 4 Grandview Ave., Maribyrnong, Vic. Australia. Porašio jo veiklos pavyzdžių: "Kun. A. Miluko monografijos" išplatinimas 24 egz., o dr. Vandos Sruogienės istorijos daugiau kaip 100 egz.

Bibliotekininkas

Ir šiuo metu A. Krausas tarnauja Australijoje (jau dešimt metų) "State Library of Victoria" bibliotekoje etatiniu tarnautoju. Sukaktuvininkas niekad nesitenkino vienos profesinės veiklos darbais. Šakota jo erudicija, kultūrinė prasme, išeikio vis naujų veiklos barų. Štai savo tėviškėje, Sedoje, jis įsteigė 1923 m. viešąją biblioteką. Jo rūpesčiu įsteigta 1964 m. Austral. Lietuvių B-nės krašto v-bos biblioteka, kuriai jis vadovauja ir šiandien. Savo tarnybą, pažintis ir pareigas išnauodoja Australijos valstybinių, viešųjų ir universitetų bibliotekų aprūpinimui naujai išeinančiais lituanistikos veikalais. Jis moka ir žino, kaip čia pasiegti, kad geros mūsų knygos patektų svetimųjų bibliotekų apsaugon. Daugis bibliotekų jas nuperka, o jei ne — vėl suranda aukotojus - mecenatus. Tokiu būdu šimtai knygų, bylojančių apie Lietuvą, puošia įvairių Australijos bibliotekų lentynas.

Iškeltina dar viena sukaktuvininko dorybė: jis ilgesnį laiką valstybiniai Viktorijos bibliotekos archyve tyrinėjo pirmųjų lietuvių ateivių Australijoje pėdsakus. Ir jam pavyko juos susiekti. Jo teigimu, jau 1832 m., t. y. prieš 133 metus, po pralaimėto sukilimo lietuviai (kartu su lenkais) yra pasiekę Australijos žemės krantus ir čia įsikūrę.

Pedagogas

Lietuvoje A. Krausas šiaulių valstybinės berniukų gimnazijos mokytojas (1930—1933) ir vice-direktorius (1933—1937), Skuodo valstybinės gimnazijos direktorius (1937—1939), Rokiškio Tumo - Vaizganto valstybinės gimnazijos inspektorius (1939—1940), Kelmės vidurinės mokyklos mokytojas (1940—1941). Priverstinioje išeivijoje gyveno Vokietijoje ir buvo gimnazijų vice-direktorius: Detmole (1945—1946), Grevene (1946—1947), Augustdorfe (1947—1948). Tais laikais buvo taipgi Lietuvos skautų s-gos brolijos spaudos skyriaus vedėjas ir redagavo "Skautų Aidą" bei "Skautybę" (1946—1948).

Didžiausią savo gyvenimo dalį paskyręs laisvos Lietuvos jaunimo švietimui ir auklėjimui, nuo pedagogikos nenutolo ir

A. Krausas

Australijoje. Vos tik buvo baigti statyti savi namai, 1951 m. įsteigė ten lituanistinę mokyklą ir 8 metus joje mokytojavo. Melbourne įsteigė ir naują skautijos šaką — Senųjų skautų židinį. Nuo 1953 m. iki 1960 m. buvo LSS-gos Australijos rajono vad. Parašė ir išleido skautams vyčiama "Vyčio taku" vadovą. Atstovavo lietuvių skautus Azijoje: Filipinuose ir Indijoje 1959 m. Už nuopelnus skautijai LSS Tarybos apdovanotas aukščiausiu žymeniu — Gedimino Vilko ordinu.

Be tiesioginio mokytojo darbo, skautiškos veiklos ir žurnalistikos, sukaktuvininkas dar dirbo LFK Australijos valdyboje ir LFK Melbourne skyr. vadovybėje; Mažosios Lietuvos bičiulių d-joje ir ALB-nės apylinkės valdyboje, kur jau keturioliktį kartą kaip eina švietimo vadovo pareigas, rūpinamasis lituanistiniu švietimu Australijoje.

"Laikas taip greit bėga, kad nesuskumbu laiku visko atlikti", — rašo sukaktuvininkas viename laiške. Tai tiesa. Praeis gyvenimas. Ir jo nepakartos. Tačiau sukaktuvininko atveju reikia ir pasidžiaugti, kad nebuvo statomi namai ant tilto, kuriuo naudojames, keliaudami į amžinybę.

K. Korsakas apie filologijos darbus Lietuvoje

Akademikas S. Korsakas "Tiesoje" (bal. 25, nr. 96) paskelbė platų straipsnį apie lietuvių filologijos darbus bei planus ateitį. Jis pripažino, kad pirmaisiais pokario metais buvo pasireiškę filologų trūkumas, ypač, kad nepr. Lietuvos laikais parengtųjų kvalifikuotų filologų didesnioji dalis, "pasidavusi nacionalistinei propagandai, karui baigiantis, paliko gimtąjį kraštą, atitrūko nuo savo tautos, nuo naujo socialistinio gyvenimo kūrimo". Vėliau, pagal Korsaką, buvusios sudarytos galimybės vykdyti didžiulius lietuvių filologijos uždavinius. Vis dėlto jis pastebėjo, kad dėl kvalifikuotų filologų stokos ir pokario sąlygų rimtesnis darbas tepasidėjęs tik antrame pokario dešimtmetyje, t. y. apie 1955 m.

Stambiausiu filologijos darbu Korsakas laiko "Lietuvių kalbos žodyną". Jau išleisti 6 tomai iki raidės "K", pradedant 3-ju tomu "Žodynas" rengiamas pagal sovietinės leksikografijos principus. Maža to, Korsakas teigia, kad pirmieji du "Žodyno" tomai turi "kai kurių esminių trūkumų" (nesu-

lavimus... — E.), tad numatyta kirpti pagal kom. partijos reikalavimus toms perredaguoti, nes, girdi, reikia patenkinti visuomenės pageidavimą... Abu perredaguoti tomai busią baigti per penketį. Šiuo metu atiduotas spaudai "Žodyno" 7-tas tomas, redaguojamas 8-tas ir rašomas 9-tas tomas. Iš viso busią 15 tomų, gi paskutinytis turėtų pasirodyti ne vėliau kaip 1980 metais, "Žodyno" karteška pastaruoju metu išaugusi iki trijų milijonų kortelių.

Iš kitų filologijos srities darbų dar paminėta: rengiamas dialektologinis atlasas (duomenys surinkti iš 705 vietovių), drauge renkami ir lietuviški vietovardžiai bei asmenvardžiai. Šiuo metu baigiamas spausdinti pirmasis "Lietuvių kalbos gramatikos" tomas, apimamas fonetika ir dalį morfologijos — dar busią du tomai. Sovietų mokslinei šiai darbą laiką "fundamentaliu lietuvių kalbininkų darbu".

Literatūros mokslo srityje, pagal Korsaką, "teisingai nušviesta" įvairių praeities rašytojų kūryba, nors, esą, čia pasitaikę ir spragų.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugel metų patyrimo siunčiant

DOVANAS — SIUNTINIUS į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai kilentų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom.

Dėl informacijų ir nemokamų katalogų kreipkitės į visus mūsų skyrius.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- NEW YORK, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5450
- NEW YORK, N. Y. 10011, 108 West 14th St. CH 3-3005
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-6808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 6-6245
- POSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SOUTH BOSTON, MASS. 327 W. Broadway Tel. AN 8-0068
- BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 6-6966
- CHICAGO 9, Ill. — 3212 So. Halsted Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7390 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St. N. W. GL 8-2250
- HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau GL 7-1575
- HARTFORD, 14, Conn. 200 Franklin Ave. Tel. 253-8030 ir 246-0215
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 8, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATTERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-6357
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Garson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street FL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street OW 6-2868
- YONKERS, N. Y. — 555 Nepperhan Ave. GR 6-2781

MARQUETTE PARKE -- AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

Taupykite savo pinigus pas mus. O jeigu jau esate pasirošę įsigyti savo namus ir norite gauti paskolą, tai imkite į Marquette Parke — Amerikos Lietuvių sostinėje, Chicago Savings and Loan bendrovėje, kur visada gausite teisingą patarimą, pelningą dividendą ir apdraustą savo santaupų saugumą.

Chicago Savings bendrovė jau 40 metų teikia įvairius finansinius patarnavimus šio didmiesčio ir jo apylinkių lietuviams. Tūkstančiai pasinaudoja jos patarnavimais. Kviečiame jais pasinaudoti ir Jus.

Mes nesiveržiame tapti pačia didžiausia įstaiga, bet stengiamės visuomet teikti geriausius patarnavimus mūsų tapymo ir skolinimo nariams ir visada siekiame finansinės stiprybės. Šios bendrovės vadovybė ir šiandien tęsia tą pačią atsargią, protinę pinigų administravimo politiką, kuri apsaugo Jūsų santaupas ir neša Jums gerus dividendus.

HANDY HOURS

Monday 12:00 P.M.-8:00 P.M.
Tuesday 9:00 A.M.-4:00 P.M.
Wednesday Closed All Day
Thursday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Friday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Saturday 9:00 A.M.-12:30 P.M.

Chicago Savings

6245 So. Western Ave. Chicago, Illinois 60636 GR 6-7575

Mokame aukštą
4 1/4%

dividendą investavimo
sąskaitoms

and LOAN
ASSOCIATION

DRAUGAS, šeštadienis, 1965 m. gegužės mėn. 15 d.

5

Netrukus pasirodys "Lietuvių literatūros istorijos" III tomo 2 dalis (vad. pažangioji literatūra 1917—1940 m., busią nušviesti ir išieivų raštijos "svarbesnieji faktai"). Baigiamas ruošti ir ketvirtos marksistinės literatūros istorijos tomas. Pastaruoju metu (pagal aiškius maskvinius reikalavimus — E.) pradėta rengti kolektyvinė monografija "Spalio revoliucija ir lietuvių literatūra" ir kt. K. Korsakas dar paminėjo darbus tautosakos tyrinėjimo ir folkloris-

tikos srityse, kai kuriuos testinius filologinius leidinius. Numatoma naujai leisti "Baltistika", kuri skiriama daugiausia lyginamosios kalbotyros bei baltų - slavų problemos klausimams. Korsakas nepamiršo pridurti, kad ir lietuvių filologai tarnauja vad. tautų draugystei, internacionalizmui, komunizmo statybai ir kad filologijos mokslas esąs atsirėmęs į "įkvėpiančias marksizmo - leninizmo idėjas..."

Taupykite

MES MOKAME

4 1/2%

ANT VISŲ SĄSKAITŲ

Daugiau kaip 50 metų sėkmingai patarnaujame lietuviams.

Kiekviena sąskaita ligi \$10.000 apdrausta Federalinės valdžios agentūroje

August Saldukas, Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

ST. ŠARAUSKAS, dipl. automatinų transmisijų ir motorų specialistas, prie transmisijų išdirbęs 12 metų, PAŽANGOS garaže, SINCLAIR gazolino stotyje, atidarė transmisijų ir motorų taisymo skyrių. PAŽANGOS garaže atliekami ir kiti darbai: MAŠINŲ IŠLYGINIMAS, (BODY) dažymas ir daug kitų darbų.

2637 W. 47th Street, Tel. LA 3-9663
CHICAGO 32, ILLINOIS

DABAR GERIAUSIAS LAIKAS ĮRENGTI TVORAS JOSŲ NAMŲ PUOSNUMUI IR SEIMOS SAUGUMUI.

Įrengiame tvoras, duris, langus, stogelius, tureklus ir kitus įvairaus metalo, plastikos ir stiklo gaminius jūsų namų pagerinimui ir papuošimui.

KOSTAS BUTKUS

Telefonai: LUdlow 5-6291, bet kuriuo laiku, PRospect 8-2781 rytais ir vakarais.

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
MAY — GEG. 13, 14, 15 D. D.

CHANTRE V.X.O.P. IMPORTED GERMAN BRANDY	Fifth	\$4.89
CHAPOULIE 185 MONTHS OLD IMPORTED BRANDY	Fifth	\$3.98
BISQUIT THREE STAR COGNAC	Fifth	\$5.49
GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P.	Fifth	\$4.89
CINZANO IMPORTED Dry or Sweet VERMOUTH	Fifth	\$1.39
KRON BRANNVIN IMPORTED Aquavit	Fifth	\$3.98
FORBIDDEN FRUIT LIQUEUR	Fifth	\$5.29
IMPORTED FRENCH TABLE WINE Vin Blanc or Vin Rouge 1959—1961 Vintage	Fifth.	98c
MILLER HIGH LIFE BEER Case of 24—12 oz. Bottles	Plus Deposit	\$3.09
BUDWEISER BEER Case of 35—7 oz. Bottles.	Plus deposit	\$3.09

NAUJI LEIDINIAI

• **Antanas Jasmantas, GRUODAS.** Eilėraščiai. Išleido "Atletis" 1965 m. Spaudė Tėvų pranciškonų spaustuė, 910 Willoughby Ave, Brooklyn, N. Y. Apilankas ir iliustracijos Pauliaus Jurkaus. Rinkinys 96 psl., 8x5 1/2 inč. formato, kainą \$3.00, gaunama "Drauge".

Daug kam šitas Antano Jasmanto poezijos rinkinys mūsui bus staigmena ir įdomi literatūrinė naujiena. Tiesa, Jasmanto eilėraščių šiek tiek buvo jau spausdinta mūsų kultūrinio ir literatūrinio žurnalo ir anksčiau. Tačiau vis dėlto ne tiek daug, kad jis taptų tikra mūsų literatūros realybe, visu ūgiu išnirdamas iš pusiau legendinių uždangų.

Apie penkiasdešimt A. Jasmanto eilėraščių, talpintų šioje knygoje ir suskirstytų į keturis skyrius, kiekvienam nuširdžiam poezijos draugui dovanos ir filosofinės minties gelmės, ir klasikinės bei modernios eilėdaros sintezė, ir lietuviško poetinio įvaizdžio grožis, išsakanti pačius subtiliausius žmogiskios egzistencijos virpėjimus.

Knygos pagynos žodyje J. B. aptardamas A. Jasmanto kūrybą, sako:

"Lietuvių poezijos istorijos raidoje A. Jasmanto poeziją galima būtų gretinti su Vytauto Mačernio poezija. Abiejų poezijos savo atsiradimo eiga tenka antrojo pasaulinio karo pradžios generacijai. Abiejų leidosi ne į visuomeninius motyvus, bet į asmeninės egzistencijos. Tos egzistencijos svarstyse betgi nuėjo skirtingais keliais. Jei V. Mačernio poezija vertintų pavadinama egzistencialinės poezijos pradininku, tai A. Jasmanto poezijai tektų krikščioniškojo egzistencializmo vardas".

• **Kazys Almenas, BĖGIAI.** Novelės. Nidos klubo leidinys, nr. 52, 1965 m. Knyga 198 psl., 7x4 3/4 inč. formato, kainą \$1.50, gaunama "Drauge".

Dar visai neseniai buvo tikra mūsų literatūros naujiena palankiai sutiktas ir plačiai skaitomas Kazio Almeno Lietuviškos knygos klubo išleistas dviejų tomų, plačios apimties romanas "Upė į rytus, upė į šiaurę", o štai vėl nauja to paties autoriaus knyga. Dabar pluoštas spalvingų novelių. Ir šis Kazio Almeno novelių knyga mūsų literatūroje taipgi yra tam tikra prasme maloni naujiena. Ji mūsų literatūrai atneša tokį autentiškai išgyventą šio naujo žemyno kvapą, kokio vargu ar kitų mūsų rašytojų puslapiuose nerastume. Tiesa, amerikietiškos buities sukirpimo pavyzdžių savo prozoje aptinkame apsieiai. Bet tai vis čionykštė lietuviškoji mūsų pačių buitis, kurioje ir veikėjai dažniausiai esame mes patys savos aplinkos įprastame fone. Gal čia tik vienu kitu atveju išimtis buvo A. Tulys, lietuviškųjų mūsų čionykščių kolonijų tematiką pavairindamas kokiomis gaidžių grumtynėmis Alegenų kalnuose. Ir dabar K. Almenas, tur būt, pirmasis mūsų tokioje lietuvių rašytojo lietuviškoje knygoje visu raiškumu rodo tą šio krašto aplinką ir tokias vietas, kuriose lig šiol, tur būt, nė vieno lietuvių kolonijų tematiką pavairindamas kokiomis gaidžių grumtynėmis Alegenų kalnuose. Ir dabar K. Almenas, tur būt, pirmasis mūsų tokioje lietuvių rašytojo lietuviškoje knygoje visu raiškumu rodo tą šio krašto aplinką ir tokias vietas, kuriose lig šiol, tur būt, nė vieno lietuvių kolonijų tematiką pavairindamas kokiomis gaidžių grumtynėmis Alegenų kalnuose.

dakcijos adresas: Moksleivio Balsas, 264 Bold St., Hamilton, Ont., Canada. Spaudė Rūtos spaustuė, 89 Napier St., Hamilton, Ont.

• **Danguolė Sadūnaitė, KAI TU ARTI MANĖS.** Eilėraščiai. 40 psl. Išleido "Lietuvių Dienų" leidykla, 1965. Viršelio aplanką piešė P. Jurkus. Kaina \$1.00, gaunama "Drauge".

Kaip knygos aplanką paršėje rašoma. Danguolė Sadūnaitė yra viena iš jaunosios kartos poetų, pasireiškusi po II-ojo pas. karo, gyvendama Vakaruose, D. Britanijoje.

Gimnaziją ji lankė Detmolede ir Grevene ir baigė jau persikėlus į S. Valiją, D. Britanijoje. Ten studijavo vokiečių kalbą ir literatūrą ir anglų literatūrą. Baigė B. A. laipsnį. Iškėtojo už prof. R. Sealey, kuris išmoko lietuviškai ir aktyviai dalyvauja lietuvių bendruomenėje. Iš Londono persikėlė į JAV (Buffalo), kur R. Sealey profesoriauja. Abu daug vertia liet. kūrinii ir anglų kalbą.

Tai yra antras Danguolės S. poezijos rinkinys. Jos poezija yra jau gerokai nutolusi nuo lietuvių poezijos tradicijų. Forma nebetrūki klasiško ritmo, nei rimų. Ji eina angliu imazinistų keliais. Vaidas, jaumas ir nuotaika yra svarbiausi jos eilėraščių požymiai. Trapi ir švelni pastelinė nuotaika supa Sadūnaitės lyriką ir siužetinius eilėraščius. Intymūs žmogaus ryšiai su žeme ir pasilgimas Dievo nudažo visą rinkinį.

• **THE MARIAN, May 1965.** Per paskutinius 5 mėnesius iš 32 puslapių išaugo iki 76, savo geigužės mėn. numerį turi svarios medžiagos. Dail. Br. Jameikienė gausiai iliustruotame straipsnyje dėsto apie motiną ir Dievo Motiną, ypač atkreipdama dėmesį į jų vaizdavimą mene. Dr. Z. Danilevičius rašo apie nešvarių spaudinių žalą žmogaus charakteriui ir sveikatai: straipsnis vertas platesnio auklėtojų susidomėjimo. Ukrainiečių paskaitininkė, jų žurnalo redaktorė, gyvenanti Vokietijoje, Slawa Stetko faktais ir iliustracijomis parvaizduoja Sovietų antireliginę priešpauą dabarties Ukrainoje. Bostono kolegijos profesius dr. J. Navickas svarsto žmogaus uždavinius technologiniame pasaulyje. Iš kelionės po Europą grįžusi Birutė Kožienė pasakoja apie Italijos bažnyčias. Viena iš jaunųjų mūsų rašytojų — Danutė Bindokienė — savo lakia plunksna vaizduoja berniuko ir mergaitės susitikinėjimą ir išsiskirimo problemą. Londone gyvenanti spaudos bendradarbė M. Vele informuoja apie naują vienuolyną, kurios nariai — moterys chroniškos invalidez, užmirštančios save ir pasiryžusios tarnauti Dievui ir artimui. Kun. E. Aksomaitis recenzuoja filmus: "Mary Poppins", "Those Calloways", "Zorba the Greek", "Seance on the Wet Afternoon", pagaliau Anne Tanssey apžvelgia Marijos garbinimo apraiškas pasaulyje. Iš poezijos — duodama M. W. Were eilėraščių apie Mariją ir L. Brophy apie motiną. Plati religinio gyvenimo apžvalga, idomu, kad tai vienas iš nedaugelio religinių žurnalo, užpildomas beveik vienu pasauliečių.

TELEVIZIJAS
paprastas ir spalvotas nebrangiai taisyau. Už patarnavimą vietoje \$3 už dirbtuvės darbą \$10 ir daly. Pasiteiraukite apie naujas
J. MIGLINAS
2549 W. 69 St., II auk., PR 6-1063

LEO'S SINCLAIR SERVICE
LEONAS FRANCKUS, Sav. Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos Tune-ups ir Motorų remontas
5759 So. Western Avenue
Kampas 58th Street
Telefonas PProspect 8-9533

MOVING
Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų.
A. VILIMAS
3415 S. Litanca Ave.
Tel. FRontier 6-1882

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus.
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS
Daug sutaupeite pirkdami čia įvairių filmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmad. ir ketvirt. vakarais iki 9 val
3314 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois
Tel. PR 6-8998

• **MOKSLEIVIO BALSAS,** 1965 m., kovo mėn., nr. 1 (3). Hamiltono A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos leidžiamas laikraštėlis. Redaktoriai: Vytautas Beniušis, Egidijus Bugailiškis, Algirdas Choromanskis, Juozas Chrolavičius. Redakcijos adresas: Moksleivio Balsas, 264 Bold St., Hamilton, Ont., Canada. Spaudė Rūtos spaustuė, 89 Napier St., Hamilton, Ont.

FILMŲ ĮVAIRUMAI

STASĖ SEMENIENE

Prancūzų kova su nacių gobsūmu

Kiek daug yra pasaulio gobsių žmonių, trokštančių prisipiešti meno turtų! Ir kiek daug bereikalingų gyvybių paaukojama tiems įgeidžiams patenkinti ar mėginant juos sustabdyti. Tokia tai mintis yra vystoma filme "The Train", kuris jau porą mėnesių rodomas Chicagos vidurmiesty.

Jame rasime daug veiksmo, geros vaidybos, puikių nuotraukų, nors ir nespilvotų, ir pakankamai intrigos, sudominančios žiūrovą. Filmas pastatytas pagal tarsi atsitikimą, įvykusį 1944 m. rugpjūčio mėn. Paryžiuje, kai sąjungininkai buvo belsivaduoja miestą.

Prancūzų pagrindinio veikėjo visokišiais būdais trukdė vokiečių pasitraukimo planus. Vokiečių pulkininkas (Paul Scofield) įsako savo kareiviams sukrauti į traukinį iš muziejaus pasigrobtus Van Gogh, Utrillo, Manet, Cezanne, Renoir, Picasso ir kitų dailininkų meno kūrinius kelionei į Berlyną. Prancūzų geležinkelio inspektorius ir rezistencijos vadas (Burt Lancaster) gauna slapta įsakymą sustabdyti traukinį. Pradžioje jis priešinasi, teisindamasis nenoris veltui elkvoti žmonių gyvybių dėl pavelskų, tačiau vėliau nuomone pakeičia.

Filme beveik centriniu susidomėjimu yra sprogdinimai bei milžiniška traukinio katastrofa. Jūs efektingai sukurė Lee Zavitz, kuris yra davęs publikai neužmirštą Atlantos miesto gaisrą 1939 m. pastatytame spalvotame filme "Gone with the Wind".

Taipgi daug nuostabos bei pasigėrėjimo sukelia herojus Burt Lancaster. Būdamas 50 m. amžiaus, jis visiškai atsisakė statistų pagalbos ir pats užsoka ant judančio traukinio, nukrenta nuo jo, nuslenka stiplais, verčiasi pakalnen ir t. t., stebindamas žiūrovą savo fiziniu sugebėjimu.

Jojo oponentas, šekspyrininkas Paul Scofield, yra šaltai brutalus, gobsingasis naciis, nuduodas meno mėgėją.

Rimtai — komiškoje rolėje atpasirūš garvežio mašinistas (Michel Simon) yra įpainiojamas ištartai banaliu posakį: "Traukinys yra kaip moteris — jei nesielgi su juo kaip reikiant, jis padarys tavo gyvenimą apgailėtina nelaimingu".

Prancūzės Jeanne Moreau talentas prislopintas niūrios smulkios savininkės rolėje, simpatizuojančios pagrindinio veikimui. Režisierius John Frankenheimer išnaudoja visas galimybes detalėms pavaižduoti.

Populiariausias filmas JAV

"Sound of Music", Chicagoje rodomas vidurmiesty Mike Todd teatre, per šešias savaites jau surinko JAV-se 2.7 milijonų dolerių. Skelbiama, kad tas filmas yra populiariausias šiame krašte, t. y.

Pristatome VISOKIŲ STATYBŲ IR NAMŲ PATAISYMIŲ MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITVINAS, Prez.
3039 S. Halsted St., VI 2-7272

Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai. Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadienio 10 val. iki 3 val. p. p.

ST. ZABRODSKAS

MIESTO IR NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS
Atlieka remonto, perstatymo ir namų statybos darbus, cemento darbus, elektros įrengimus ir kt. Išrašina reikalingus leidimus, iš miesto valdybos namų statymui, pertvarkymui ar remontavimui.
Visas darbas yra garantuotas ir apdraustas.
2040 West 52nd Street,
Tel. PR. 8-7887
CHICAGO, ILL. 60609

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

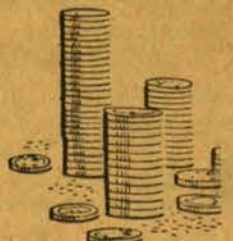
Rankomis išpaustyti pavelskų rėmai. Pritaikinti pavelsklams, skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.
2400 S. Oakley Ave., Chicago
• Virginia 7-7258-59

KARPENTERIS

Atlieku visus vidaus ir iš lauko namų taisymo bei dažymo darbus. Nebrangiai.
IGNAS
Tel. 476-5405

PLANINGAS TAUPYMAS

moka gerus dividendus
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokamvisas pašto persiuntimo išlaidas.

TIKIMĖS, kad turėsite progos Jus pamatyti ir patarnauti Jums ir Jūsų namiškiams

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanaukas, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MOSŲ ĮSTAIGOS

Pirmadienį, antradienį ir penktadienį nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 v. vak.
Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.
Trečiadienį uždaryta visą dieną.

anot spaudos, Nr. 1 savo pasisėkimu prie bilietų pirkimo langelio Julie Andrews, turinti filmo avrbinausią rolę, yra pasirodusi prašyti 10% nuo pajamų savo sekantiam muzikaliniam filmui. Tai reikštų, kad, kai ji vaidins "The Gertrude Lawrence Story", net ir atsargiausias matematikas turėtų jai prisilaikyti per 5 milijonus atlyginimo.

"Mary Poppins" laimi 3 naujas premijas
Walt Disney šedevras "Mary

"Poppins" laimėjo trejetą iš šešių "Eddie" premijų, paskirtų Amerišečių kino leidėjų draugijos (American Cinema Editors society).

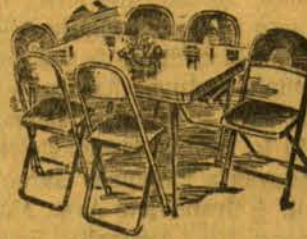
Jack L. Warner'io "My Fair Lady" buvo pavaišintas 1955 m. skirtinai atžymintu filmu. "Mary Poppins" premijas laimėjo Julie Andrews už geriausią mo debiutę; David Tomlinson už geriausią vaidybą (aktorius); ir filmo leidėji: Cotto, už geriausią išleista 1964 m. filmą.

VIETINIŲ IR IMPORTUOTŲ AUTOMOBILIŲ

(Complete auto service)
PILNAS TAISYMAS IR APTARNAVIMAS

ERWIN'S AUTO REPAIR, INC.
2218 West 69th Street, Tel. HE 4-6900
CHICAGO, ILLINOIS 60636

Mūsų erdviuose patalpose surime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

ROOSEVELT FURNITURE CO
E. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS
2310 W. Roosevelt Road Tel. SEaley 3-4711

Atdara pirmad. ir ketvirt. 9-9 val. antr. treč. ir šeštadienis nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atdara nuo 11 iki 4:30 po pietų

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
B. B. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2% Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas
PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMIGIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.
VALANDOS: ANTRAD. ir PENKT. 9-12 v. r. Iki 5 v. v. PRIMAD. ir KETV. 9-12 v. r. Iki 9 v. v. ŠEŠTAD. 9 v. r. Iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

VANDER WAGEN
ANGLYS
SINCLAIR ALYVA
3605 West 63rd St. POrtsmouth 7-8020

NELAUKITE, nes rytoj gali būti pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus ar šiaip ką apdrausti, reikaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė iš tikrųjų neturėsite jokių nemalonių.

GENERALINIAI AGENTAI SIŲ kompanijų:
AMERICAN BONDING
AMERICAN INDEMNITY
CASUALTY MUTUAL
FIDELITY & DEPOSIT
FIRE & CASUALTY OF CONN.
GIBRALTAR INSURANCE
THE HANOVER
HIGHWAY INSURANCE
THE HOME
INTERSTATE
LASALLE CASUALTY
MANHATTAN FIRE & MARINE
MERCURY MUTUAL
MONARCH
NATIONAL UNION
NEW YORK FIRE
SECURITY INSURANCE
UNITED STATES FIRE
UNIVERSAL INSURANCE
WESTERN FIRE & CASUALTY
CALIFORNIA LIFE

Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters
O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams Street Room 800
Telefonas CEntral 6-5206

Kultūrinė Kronika

• Du lietuviai dailininkai parodose Chicagos Meno institute. Amerikiečių šių dienų meno draugijos kvietinių visos Amerikos dailininkų paroda šiuo metu vyksta Chicagos Meno instituto Gonzales salėje. Joje dalyvauja su vienu didelės apimties tapybos darbu ir mūsiškis Kęstutis Zapkus. Paveikslas parodos rengėjų išstatytas net išskirtinai ryškioje vietoje. Gikitoje to paties Instituto salėje šešiasdešimt aštuntoje Chicagos ir apylinkės dailininkų parodoje regime ir vieną Vytauto O. Virkau tapybos darbą. Krinta akys ir Zapkaus ir Virkau darbus naudojama apskritimo figūra, nors šiaip abiejų dailininkų čia rodomi darbai nei kompoziciniu, nei spalviniu panašumu neturi. Kiek Zapkaus darbas yra ramus lygių spalvų klijimo pavyzdys, tiek Virkau dinamiskas ir į visas puses trykstantis sproginimas.

• Vytauto Tamulio "Skruzdeytės Greitulis nuotykių" angliškai. Manlyand Books leidykla New York'e išleido klasiškąją mūsų rašytojo apysaką vaikams, išverstą į anglų kalbą: Nimblefoot the Ant (Her Adventures). Knyga iliustruota puikiais dail. Prano Lapės piešiniais. 184 psl. leidinys, įristas į drobės viršelius ir apdengtas lengvo piešinio aplanku. Kaina \$3.95, gaunama "Drauge".

Ta pati leidykla netrukus rengiasi angliškai kalbančiam pasauliui pristatyti A. Valčiulio "Vidudienis kaimo smuklėje" (Noon at a Country Inn), M. Vaitkaus "Tvanas" (The Deluge) ir šėniaus "Siegfried Immerselbe atsijaunina" (Rejuvenation of Siegfried Immerselbe).

• Individuali Kęstutis Zapkaus per puse metų Europoje sukurtų darbų paroda gegužės mėn. 17 d. atidaroma K. Kazimier galerijoje, 156 East Ontario St., Chicagoje. Dailininko paroda ten vyks iki birželio mėn. 18 d.

• "Gallery International" patalpose, Clevelande, šiuo metu yra įdomi mūsų dailininko Vytauto Igno ir naujazelandiečio skulptoriaus ir keramikos John Kingstono darbų paroda.

• Dr. J. Požėla 3 mėnesiams į Paryžių. Lietuvos Mokslų akademijos Fizikos - matematikos instituto direktorius, fizikos - matematikos mokslų daktaras Juras Požėla atvyko į Paryžių, kur viešės trejetą mėnesių. Ankščiau jis tarptautinėje fizikų konferencijoje Paryžiuje yra daręs pranešimą. Dr. J. Požėla Paryžiuje susitiksis su užsienio mokslininkais, dirbančiais karštų elektronų ir kietos plazmos fizikos srityje, susipažins su jų darbais, pasiekimais šioje fizikos srityje.

• Dalia Mackuvienė Levo Tolstojaus "Anoj Kareninaj". Šitas didžiojo rusų klasiko romanas, scenai pritaikytas James Goodwin ir Eugenie Leontovich, šiuo metu Chicagoje pastatytas Goodman teatre. Jau ne viena kartą šiame teatre stipriai užsirekomendavusi aktorė Dalia Mackuvienė Tolstojaus spektakliuose nuo gegužės 7-18 d. vaidina kunigaikštę Dolly Obolonsky ir nuo gegužės 19-29 d. — kunigaikštę Šerbacky.

• Liturginio giedojimo studijų savaitė. Giedojimas atnaujinoje liturgijoje bus svarstomas specialioje muzikų ir liturgistų tarptautinių studijų savaitėje Eriburge (Šveicarijoje) nuo rugp. 23 iki 27 dienos. Posėdžiai vyks Eriburgo universiteto patalpose. Dalyvaus ekspertai iš įvairių Europos bei kitų kontinentų valstybių.

• Dramos ir operos atžymėtas sukilimas. Lietuvoje siūloma po ketverių metų plačiau minėti 1769 m. šiaulių ekonomijos valstiečių sukilimą. Apie sukilimą įvykius ligšiol parašyta B. Sruogos drama "Apyausrio Dalia" ir B. Dvariono opera "Dalia". Dabar pakviesti susidomėti ta tema dailininkai, filminkai ir studentai (paruošti diplominius darbus).

• Aktorius apie ambicingus dramaturgus. Lietuvoje, toliau vykstant diskusijoms originaliosios dramaturgijos ugdymo klausimais, Klaipėdos dramos teatro akt. Vyta. Kancleris "Tiesoje" (nr. 96) pažymėjo, kad per visą pokario metą, taigi per 20 metų Lietuvos teatruose buvo pastatyta kelios dešimtys originalių pjesių, tačiau iš jų vos kelios įėjusios į auksinį dramaturgijos lobyną. Tai B. Dauguviečio "Zaldokynė", V. Miliūno "Marti" ir J. Grušo "Herkus Mantas". Šie spektakliai dar ir šiandien gausiai lankomi. Kancleris nurodė, kad dramaturgo K. Sajos ambicijas — esą, prieš vienuolika metų, kai Klaipėdoje buvo pastatyta pirmoji K. Sajos komedija "Lažybos", dramaturgas primdaves pastabas ir pasiūlymus, perrašinėdavo, bet dabar? Dabar K. Saja "pasirengęs muštis iki paskutinio kraujo lašo" ir visą savo energiją bei temperamentą skiria ne tam, kad pataisyty pjesę, o kad įrodyty, jog viskas joje gerai. Kol nesą pasitikėjimo tarp teatro ir autoriaus, tol, pagal akt. Kanclerį, sunku tikėtis, kad atsirastų tikrai aukšto idėjinio ir meninio lygio spektakliai.

• Trūkumai A. Račiūno - J. Mackonio "ateistinėje operoje". Vilniuje pastatyta ir kituose miestuose kartota naujoji A. Račiūno opera "Saulės miestas" (apie 17 amž. gyvenusį ateistą Kazimierą Lyščinskį) plačiai vertinta ir kai kuriais požiūriais kritikuota Lietuvoje

Kęstutis Zapkus "Poly-Unsaturated" (aliejus, 2x2 m.) Iš Amerikos dabarties meno draugijos parodos Chicagos Meno institute

leidžiamose spaudoje. "Literatūros ir Meno" savaitraštyje (nr. 14) Vyta. Venckus teigia, kad Račiūnui šioji opera labiau pavyskui už jo "Tris talismanus" (1936) ir "Marytę" (1953). Esama nemaža meniniai išbaigtų ir melodingų muzikinių epizodų, scenų ir išties paveikslų. Labai įspūdingos jėzuitų bei vyskupo maldos ir giesmės, labai artimos grigališkajam chorui. Tačiau... Račiūnui nepavykė visumoje sukurti vientisos dramaturginės linijos. Kompozitorius nepavykė, pagal Venckų, pavaizduoti Lyščinskio "maištaujančios asmenybės". Esą, neįtikimas Lyščinskio persilaužimas, kai jis lengvabūdiškai atsiskaito įsventinimui. Daug kaltės tenka ne tik Račiūnui, bet ir libreto autoriui J. Mackoniui. Račiūnui dar prikišta, kad be duetų, naujoje operoje trūksta stambesnių ansamblių — trio, kvartetų ir t. t. Venckus apgailestavo, kad šiai "aktualiai, reikalingi ir dėkingai

temai" įkūnyti scenoje tiek libreto autorius, tiek kompozitorius nepaieškojo naujų išraiškos priemonių. Kai kurie personažai primena Boriso Godunovo, Toscos ar Aidos operas, kai kurios vietos, kaip jėzuitų choras, Račiūno operoje visiškai "susisaukia" su žynių choru Verdi "Aidoje". Režisierius J. Gustaitis kritikuotas už nematytą statistikų, veiksmą stabdančių vietų. Kas toje operoje gero, tai, pagal Venckų, jos idėjinė pusė — paliestas šių dienų Lietuvos opus, svarbus antireliginės propagandos baras (atseit, jau ir opera verčiama tarnauti priešreliginės propagandos tikslams).

LAIKAS PAGALVOTI APIE ATOSTOGAS
Užsakykite vietą tuojau.
Tel. Code 715 — 362-7318
arba rašykite:
Charles Rouch, R. 4, Woodboro,
Rhinelander, Wisconsin 54501

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
TAISEMAS yra mūsų SPECIALYBĖ. VISŲ GAMYBOS.
GREITAS patarnavimas • GARANTUOTA • KREDITAS.
2412 WEST 71ST ST. CHICAGO, ILL. 60629. TEL.: 471-2446

4 1/2% 5%
current dividend on investment bonus
4 1/2% DIVIDENDU MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS.
Už 1 metų investavimo bonus mokama 4 1/2% dividendų kas pusmetį ir dar išmokama po 1/4% už kiekvieną metų, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmadi., Antradi., Penkt. ir Šeštadi. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiadi. uždaryta; Ketvirtadi. 9 v. r. — 8 v. v.

JEI JŲS NORITE SIŲSTI
SIUNTINIŲ - DOVANAS Į USSR
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS
FIRMOS
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA
1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y., IN 7-5522

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma - skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.
NEW YORK 3, N. Y.
NEWARK, N. J.
SOUTH RIVER, N. J.
UTICA, N. Y.
FARMINGDALE, N. J.
PHILADELPHIA 23, PA
ALLENSTOWN, PA
ROCHESTER 5, N. Y.
LOS ANGELES 4, CAL
CHICAGO 22, ILL.
BALTIMORE 31, MD.
BUFFALO 12, NEW YORK
DETROIT 12, MICH.
HARTFORD 6, CONN.
JERSEY CITY, N. J.
SYRACUSE 7, N. Y.
CLEVELAND 13, OHIO
HARTFORD 6, CONN.
SO. BOSTON, MASS.
TRENTON 10, NEW JERSEY

1530 BEDFORD AVE.
78 SECOND AVENUE
814 MARKET STREET
46 WHITEHEAD AVENUE
963 BLEECKER STREET
FREEMOOD ACRES
631 W. GIRARD AVENUE
126 TILGHMAN STREET
558 HUDSON AVENUE
107 SO. VERMONT AVENUE
1241 NO. ASHLAND AVENUE
1900 FLEET STREET
701 FILLMORE AVENUE
11601 JOS CAMPAL AVENUE
643-47 ALBANY AVENUE
708 GROVE STREET
1200 SOUTH AVENUE
1028 KENILWORTH AVENUE
11239 JOS CAMPAL AVENUE
396 W. BROADWAY
1152 DEUTZ AVENUE

IN 7-6465
OR 4-1540
MI 2-2452
CL 7-6820
RE 2-7476
363-0494
PO 9-4507
HE 5-1654
232-2942
DU 5-6550
HU 6-2815
PR 1-0086
DI 2-4240
TX 5-0700
TO 8-0298
CH 7-5164
HE 5-6368
GR 5-0740
PR 1-0086
TO 8-3940
AN 8-1120
EX 2-0306

Ar galimas sekimas atominių sprogdinimų erdvėje

Atominių sprogdinimų atmosferoje sekimas yra labai sunkus. Jie nei matomi, nei girdimi, nei seismografiniai užregistruojami. Tų sprogdinimų susekimas yra galimas tik tam tikrų detektorių pagalba. Gynybos departamentas su Atominės energijos komisijos pagalba pagaminė tokius detektorius ir juos išbandė vairiuos atominių sprogdinimų, su satelitais, raketomis ir net labai aukštai skrendančiais lėktuvais.

Didelė dalis energijos atominio sprogdinimo erdvėje yra X-ray (spinduliai). Todėl pirmasis tikslas ir buvo pagaminti tokie detektoriai, kurie ilgai gyventų ir būtų pajėgus užregistruoti tų spindulių esimą, kurį jau satelito instrumentai perduotų žemei. Dešimt tokių keturių kubinių inčų didžio X-ray detektorių yra išdėlioti ant 400 svarų satelito. Tas satelitas turi 20 šonų. Plokšti trikampiniai satelito šonai padengti solar (saulės) celėmis, kurios duoda energiją instrumentų veikimui. Kadangi palyginti "minkšti" X-ray negali praeiti per satelito tankų ir kietą paviršių į vidų, tai tik detektoriai satelito šonuose, tuo metu atkreipti atominio sprogdinimo link, gali užregistruoti

TV — RADIJŲ TAISYMAS
P. RUDENAS
4448 So. Western Avenue
Tel. — 847-4829
Čia pat galite gauti Briedžio dažų.

X — spindulius. Kadangi satelitai sukasi apie savo ašį, tai visi tie detektoriai pagaus ir užregistruos bet kokį atominių sprogdinimų. O viduryje satelito yra šeši cilindriniai gamma spindulių detektoriai ir vienas neutronų detektorius.

Yra apytikriai apskaičiuota, kad X spindulių detektoriai ga-

ti atstume, lygiame diametrai žemės orbitos aplink saulę. Trumpesnėse distancijose gamma spindulių parodys sprogdinimą tuo atveju, jeigu kartais X spindulių detektoriai neveiktų.

Gamma spinduliai ir neutronų signalai yra svarbūs ir tuo atveju, nes jie tikrai rodytų, kad įvyko atominis sprogdinimas, o tai nėra saulės ar kosminiai X spinduliai, kurie pagausami su detektorium. Tačiau tuos visus davinius bus galima gauti tik tada, jeigu visa satelito sistema veiks gerai.

Povilas Žickus

Petkus
IEVAS IR SŲNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
THREE MODERNIOS KOPLYCIOS
2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero, Townhall 3-2108-09
SIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. RRepublic 7-8600

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
THREE MODERNISKOS KOPLYCIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

PIRKITE DABAR TIESIOG NŲ
MR. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų
Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEDarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYGIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 West 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Telef. REpublic 7-1215
2314 W. 23rd PLACE Telef. VIRginia 7-6672
PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA Telef. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Telef. YARds 7-3401
POVILAS J. RIDIKAS
3554 S. HALSTED STREET Telef. YARds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Telef. Commodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3519 S. LITUANICA AVE. Telef. YARds 7-1138 — 1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Telef. OLympic 2-1003

MIELI TAUTIEČIAI!

Pasiremdami ilgamečiu patyrimu ir mūlatiniais prekybiniais ryšiais su Lietuva, kviečiame per mus pasiūlyti giminėms Tėvyneje tai, kas ten naudingiausia ir reikalinga.

Silomė šios vertingus siuntinius labai angstos kokybės dovanų labai sumažintomis kainomis, įskaitant sov. muitą ir pasiuntimą.

LKS: Vyr. arba mot. angliško gabardino šepetėlis: 3 1/2 jardų angliškos vilnonės medžiagos elietai ir 4 jardai puikaus nepermatomo nallono sukleit tik už \$68.00

P-3: 6 jardai šiltos angliškos vilnonės medžiagos dviem apsiaustam ir 3 1/2 jardų, ekstra geros viln. angl. medžiagos elietai tik už \$75.00

V-3: 10 1/2 jardų labai tvirtų, gražių vilnonių angl. medžiagų 3 elietim tik už \$55.00

N-4: 16 jardų keturiom suklelėm nepermatomo sunkaus pageldaujamų spalvų labai gražių raštų nallono tik už \$45.00

V-3: Ir N-4 jungtinį siuntinį skaitom tik \$86.00 (susitapo, pasiuntimo išlaidos)

PATS VERTINGIAUSIAS
SM siuntinis: 6 vilnonės kašmiro skarelės su gėlėmis įvairių spalvų; 6 itališko šilko elegantiškos gražių raštų skarelės ir 3 škotiškos vilnos arba orlono labai šilti sėgėjami arba per galvą užmaunami megztiniai tik už \$65.00.

Garantuotas ir apdraustas pristatymas per 3 — 4 savaites. Gavėjams nereikia nieko primokėti. Viskas įskaičiuota į nurodytas kainas.

Užsakymus siųsti:

BALTIC STORES LTD. (Z. Juras)

421, Hackney Rd., London E 2., England

Seniausia lietuvių bendrovė Anglijoje, veikianti nuo 1938 m.

Astovai JAV:

L. VENCKUS, 7030 So. Talman Ave., Chicago, Ill. Tel. 436-0494
GAIVA, 3570 W. Vernor, Detroit 16, Mich.
COSMOS, 327 W. Broadway, So. Boston, Mass.

AKADEMINĖS PROŠVAISTĖS

Lėdžia Lietuvių Studentų Sąjunga.

Redaguoja Ramunė Kviklytė, 5747
S. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629

STUDENTŲ ŽVILGSNIS Į MIŠRIAS VEDYBAS SU SVETIMTAUČIAIS

Prieš daugelį, daugelį metų (kada tai įvyko, dar mūsų galvelės nesugebėjo nuspręsti) Ponas Dievas, besėdėdamas ant debesėlio ir besiklausydamas angelų, archangelų ir serafinų švelnaus giedojimo, nutarė, kad vis dėlto vien švelnios melodijos nepadaro būties įdomios, nusprendė sukurti ką nors naujo ir ypatingo. Ėmė ir sutvėrė žemę, o žemėje įrengė gražiausią kertelę. Prisodino daug medžių, prisėjo įvairiaspalvių gėlių, o kai atėjo pavasaris, ir viskas prasiskleidė pačiam gražume, kada gėlių spalvos buvo gražesnės už vaivorykščių kaspiną, į šią žemės kertelę jis atvedė dvikoję būtybę, kurią pavadino Adomu. Adomas pavaikščiojo, pavaikščiojo rojuje. Atėjo vasara, atkeliavo ruduo, prabėgo žiema. Adomui nusibodo vaikščioti ir Pono Dievo gėles žiūrėti. Vargšas Adomas nebuvo studijavęs universitete ir net pradinio botanikos kurso nebuvo mokėjęs, tai gėlės bei medžiai jo per daug ir nežavėjo. Adomui gyvenimas pasidarė nuobodus. Ponas Dievas tuoj pastebėjo, kad Adomui nekaip. Būdamas puikus psichologas bei chirurgas, greit ėmėsi reikiamų priemonių. Buvo padaryta šioj žemėje pirmoji operacija. Dievulis užmigdė Adomą (moderniškame pasaulyje tą vadiname anestezija) ir, išėmęs vieną šonkaulį, sutvėrė gražią, žavią būtybę, pavadindamas ją Ieva. Adomas, vos ją išvydęs, pasijuto kaip žaibo nutrenktas. Pasaulyje gimė meilė. Jeigu esate susipažinę su šventu raštu, žinote, kad meilė Adomui ne visada sekėsi. Ieva nuskyne obuolį. Adomas suvalgė obuolį, ir taip pasibaigė rojus gyvenimas. Bet meilė liko užgimus. Ir dabar su visa savo laime, su visais vargais, rūpesčiais vis tiek keliauja per pasaulį.

Lietuviui jaunuoliui, gyvenančiam Amerikoje, meilė dažnai dar yra išskirtinė problema. Jaunystėje, kada viskas gyvenime žydi, jis bei ji susitinka gyvenimo draugę bei draugą. Kadangi negyvename rojuje, kur tik viena žavi būtybė paraudoja, kurios tautybė nereikia rūpintis, šių dienų lietuvių jaunolio problemos daug skiriasi nuo senoviško Adomo. Dažnai sueiname į kontaktą su svetimtaučiais, su jais palaikome ryšius, draugaujame, ne vienas būna kaip Adomas žaibo nu-

trenktas, tada kyla meilė. Ne vienas vyresnysis susirūpinęs žiūri į savo vaikų draugystę su svetimtaučiu. Vieni tokias draugystes laiko beveik nusikaltimais, neatleidžiamomis nuodėmėmis. Kiti nieko nesako. Galvojau, gal ne vienam bus įdomu išgirsti, ką pats jaunimas galvoja apie tokias draugystes, vedančias į vedybas su svetimtaučiais. Tad čia ir spausdiname jaunimo pasisakymus tuo klausimu. Gal ne viena mintis atsakymuos kartosis. Bet ką padarysi. Šitai, gal būt, kaip tik rodo, kad ne vienas studentas panašiai galvoja.

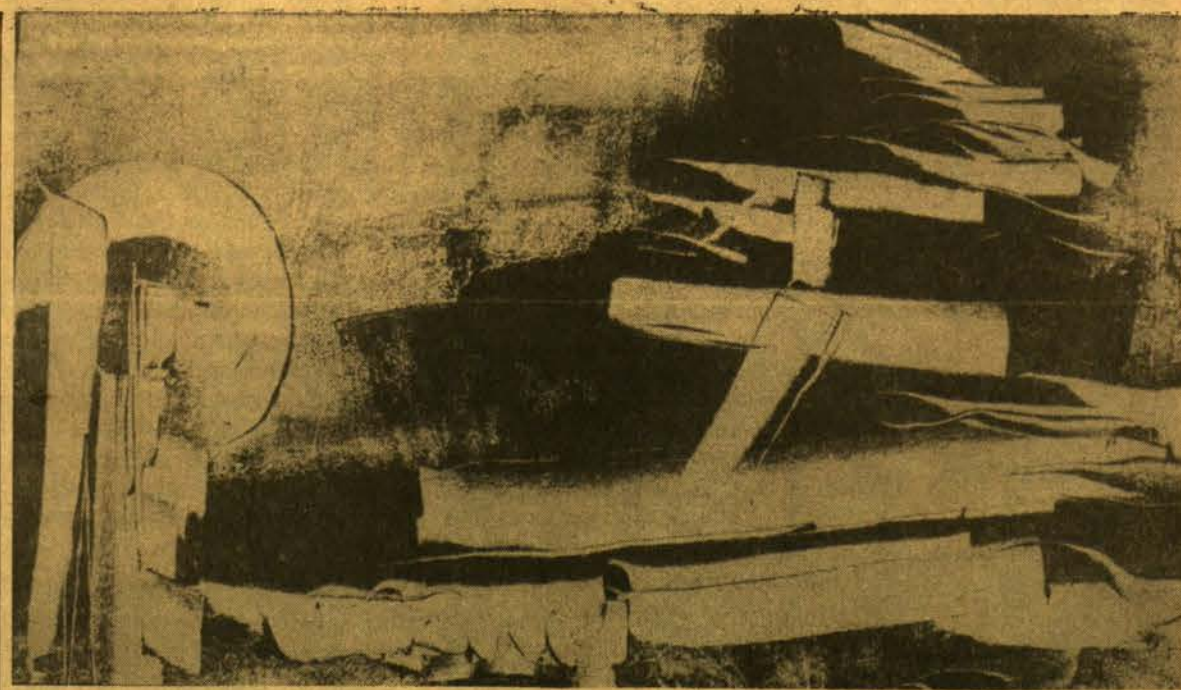
Studentė iš Urbanos:

Mišrios vedybos — jų pasisekimas arba nepasisekimas yra labai asmenišką reikalą. Priklauso daugiausia nuo to, kiek reikšmės tautybei skiria patys asmenys. Jeigu kam lietu-

žiūrėkite, čia gi mano nuotrauka! Mašinistas — Liudas Volodka, deklamatorius — Vytautas Miselis, stebėtojos — R. Domarkaitė ir D. Konceytė.

vis yra tik žodis, nesukelias gilesnių jausmų; jei kas nesijaučia lietuviu, tai tam žmogui nebus problemos su kuo draugauti, ką vesti, už ko tekėti. Bet jeigu žmogui tautybė sudaro didelę dalį jo asmenybės, tam bus sunku laimingai gyventi su svetimtaučiu.

Meilė yra labai stiprus jausmas. Ir meilė daug gali pakęsti. Bet yra labai sunku net meilei sueiname į kontaktą su svetimtaučiais, su jais palaikome ryšius, draugaujame, ne vienas būna kaip Adomas žaibo nu-

Vida Misiūnaitė

Valty (grafika)

viskuo su mylimu. Bet kaip gali lietuvis pasidalinti su svetimtaučiu savo jausmus tėvynei, jos kalbai, jos tradicijoms. Niekaip neišvers į kitą kalbą to, ką tavo kalboj išreiškia vienas ar kitas eilėraščių. Šitas negalėjimas pasidalinti būtų labai skaudus. Dėl to šitokiam jautriam lietuviui visada yra sunkus sprendimas, kai reikia rinktis svetimtautį. Bet kartais kitaip neišsina. Jo draugai turėtų suprasti šio žmogaus sunkumus. Ir vietoj smerkti, reikia, kiek galima, daugiau padėti tokiame laikyti kontaktą su lietuvių.

Studentas iš Los Angeles:
Vedybos su svetimtaučiu ir tokių vedybų įtaka lietuviško visuomenėje yra tema, kuri dažnai diskutuojama, bet su kuria ne visada galima prieiti tikslios arba bent pageidaujamos išvados. Vieni mato vedybose tik patriotinę ir tautinę problemą,

sa, žmogus yra būtybė, sudaryta iš savotiškų ypatybių, iš profesinio auklėjimo, iš kultūrinio nusiteikimo, iš religinio lavinimo, iš tautinės prigimties. Bet pats žmogus yra derinys šių visų dalių, ir dėl to jo esmę turėtų nulemti šios savotiškos ypatybės. Vedybose žmogus, mylėdamas kitą asmenį, turi jį priimti ištisai su visomis jo individualinėmis ypatybėmis.

Jeigu kiltų lietuviui klausimas, ar tekėti už lietuvio, tai reikia giliai pagalvoti: ar šio žmogaus individualūs palinkimai yra svarbesni už asmeninį žmogaus charakterį, ar jo "lietuviškumas" ar "nelietuviškumas" kildys bendrą šeimą sukurime, ar neprieštaras ar priėmimas lietuviškų papročių namuose ardytą darnią šeimą santvarką. Kiekvienas, asmeniškai turi nuspręsti, koks yra svarbiausias žmogaus patraukimas: ar savotiškos ypatybės ar žmogaus esmė.

Studentas iš Urbanos:

Esu žymiai nusiteikęs prieš vestuves su svetimtaute. Man po vestuvių būtų smagu, parėjus namo, pavalgyti kugelio, cepelinų ir lietuviškų kopūstų su dešrom. Ak, tas lietuviškas maistas tikrai skanus! Moteris man turi būti gera šeimininkė. O kuri kita bus tokia puiki, jeigu ne lietuvaitė. Be to, iš visų moterų lietuvaitės ir yra pačios gražiausios.

Studentas iš Rytų Pakrašio:

Esame daug kartų girdėję, kad meilė neturi ribų, ji nugalė vandenynus ir perkopia kalnus. Deja, lietuvių visuomenė nustato meilei ribas. Nuo mažens mums yra įkalta į galvą, kad prie altoriaus nuvesti reikia būtinai lietuvaitę. Tėvai rūpinasi, jeigu tik pradėti "deitinti" amerikoniukę. Mergaitė, ištekėjusi už amerikoniuko, dažnai yra mėtomi priekaištai, kodėl negalėjo lietuviuko susirasti ir t. t. Lietuvių visuomenė tokią draugystę su svetimtaučiais žemina. Dėl to sunkiau ir įsimyli svetimtautę. Į tokią draugystę einame su užrištomis akimis. Ir į tą mergaitę ne taip žiūrime, kaip žiūrėtume į lietuvaitę, bet daugiau kaip vienkartinę draugystę, kaip smagų laiką vienam vakarui. Jeigu kada ir kyla meilė, dažnai ji lietuvių visuomenės yra užslopinama. Ne vienas ir po sužadėtuvių yra nutraukęs ryšius su svetimtaute vien dėl to, kad ji svetimtautė. Ir po vestuvių lietuvių visuomenė savo šaltu elgesiu griauja susituokusių laimę ir jų norimus palaikyti kontaktus su lietuviomis. Lietuviui, norinčiam pasilikti lietuvių, vedybos su amerikoniuke yra beveik neįmanomos.

Studentas iš Chicago:
Vienas iš opiausių klausimų, liečiančių lietuvių jaunimą išeivijoje, yra vedybos. Didelė jaunimo dalis draugauja tik su lietuviomis ir bando su jais sukurti

lietuviškas šeimas. Bet tai ne visuomet yra įgyvendinama. Universitetuose ar darbo įstaigose lietuviai, suėję į kontaktą su amerikiečiais, kartais "krinta" į meilę, ir visos pastangos sukurti lietuvišką šeimą nueina veltui. Nors mišrios vedybos reikšia atitrūkimą nuo savo draugų, lietuviškos dainos ir lietuviškų papročių, bet jos yra neišvengiamas dalykas. Meilė kartais čia kitų nuomonių nei įvairių klūčių nepaiso.

Jei daugiau lietuvių kreiptų dėmesio į lietuviškas, joms nereikėtų ieškoti sužadėtinų amerikiečių tarpe. Tad kviečiu visus jus kolegas į kovą už meilę lietuvaitėm, į kovą už lietuvišką šeimą.

Studentė iš Detroito:

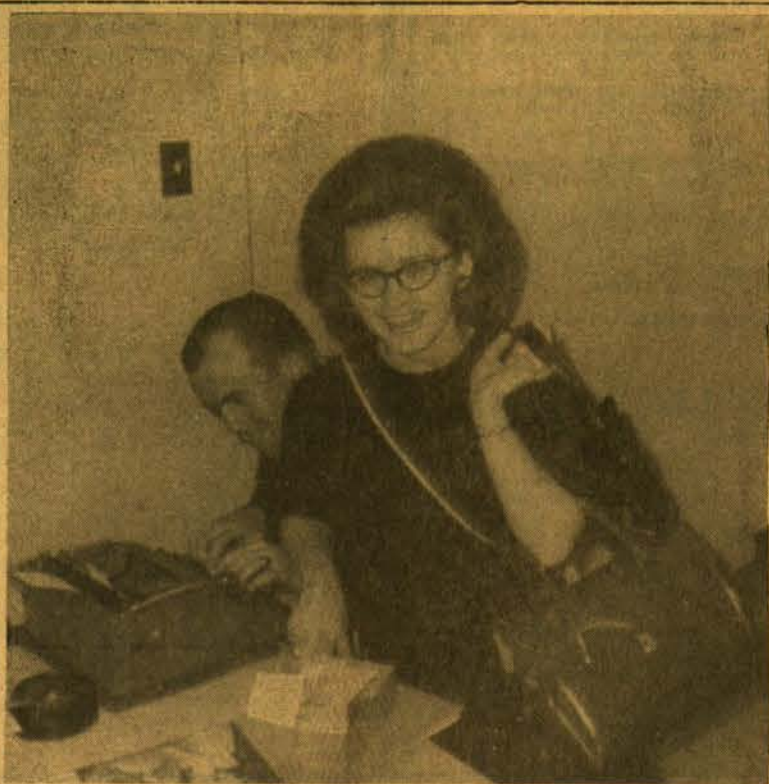
Pirma maniau, jog tik žydėti — širdies troškimas, jog iš gėlių ir debesų Tas jausmas imas.

Bet dabar tikrai žinau: Ne dainos ir ne gėlės, — Kas nors daugiau, kas nors daugiau. Tas ilgesis sukėlė. (Tomarienė)

Meilė nežino sienų tarp tautų. Ji mato tik patį žmogų — jo esmę. Vedybos nėra jungtuvės lietuvių su lietuviu, ateitininko su skaute, bet yra susiartinimas dviejų individų.

Tad pirmoj eilėj reikia atsižvelgti į patį žmogų — jo dvasinį išprusimą, kultūrinį švišumą, vieno ir kito bendrus interesus. Štai ir yra klūtis, ištekant už svetimtautės — reikia apsvaistinti, ar jo interesai būtų man aktualūs, ar jis suprastų ir pamėgtų mano lietuviškumą papročius? Ar tautiniai skirtumai neardytų šeimos židinio?

Jei šitie klausimai yra atsakyti teigiamai, tai vedybos su svetimtaučiu gali būti ir labai laimingos. Bet visi pripažįstame, kad su lietuviu, kuris patinka ir atitinka minėtas sąlygas, gyvenimas būtų kur kas sklandesnis ir gal laimesnis.

Pirminkė: "Jeigu nesumokėsi registracijos mokesčio, atimsiu ir tavo rankinuką." L. Volodka ir A. Kubiliūtė.

ĮDOMI VIEŠNIA IŠ RYTŲ

Kurį laiką "Draugo" redakcijos fojė vykusio baltimorių Vidos Misiūnaitės paroda šiandien uždaroma. Chicago visuo-

rodė gražaus dėmesio viešniai iš rytų. Nupirka keletas grafikos ir kolažo darbų.

Išstatydama parodoje 20 įvairios technikos darbų, Vida Misiūnaitė užsirekomendavo kaip viltinga mūsų jaunųjų dailininkų pajėga, galinti kloti ekspresionistinio užmojo spalvas ir puikiai jausti monotipinės grafikos būdingumą, medžio raizinio, litografijos bei kolažo diktuojamas sąlygas bei klūtis, kurias ji sugeba išnaudoti ir nugalėti.

Įdomu, kad jauna dailininkė pajėgė atsispirti viską nešančiam abstrakto tvanui, parodoje šio pobūdžio kūrinių išstatydama tik vieną (tarp kitko gerai pavykusią) "Metamorphozę".

Ypač akį patraukė jos monotipiniai darbai: Žiema, Pasi-gailėk mūsų, Valtys, Jūra, Indas. Prie jų gražiai šliejosi ir medžio raizinyje Netikintis Tomas, ir kolažinė Melancholijs, ir simpatiški litografiniai Grybai. Visa tai rodo, kad, gal būt, Misiūnaitės grafikos darbai jai,

RINKIMINĖ INFORMACIJA

Į LSS centro valdybą Bostono skyrius atsiuntė šitokių kandidatų sąrašą: P. Žygas, U. Kubilius, K. Girmius, R. Petrikonytė, R. Liutkus, S. Gavelis, G. Karosaitė.

Kandidatai į Kontrolės komisią iš Detroito pristatyti šie: A. Bublys, R. Griškėlis, Z. Zaparackaitė.

Į garbės teismą kandidatai iš Chicago: V. Miselis, J. Zukauskas, S. Liškauskas.

Jeigu iki gegužės mėn. 15 d. nebus pristatyta kitų kandidatų sąrašų, pasiremiant LSS statutu, čia suminėtieji asmenys sudarys LSS Centro valdybą, Kontrolės komisią ir Garbės teismą.

Ieškom savanorio vėliavai nešti. Iš kairės: V. Miselis, A. Kviklytė, A. Kubiliūtė, D. Markutė ir J. Senbergas.

PAVASARIO ŠVENTĖ URBANOJE

Jau eilė metų, kai tik pradeda pūsti pavasario smarkūs vėjai, kada prasiskleidžia ruožas magnolijos, žolėje sužiba melsvos žibutės, Urbanoje, lietuvių studentų sostinėje, įvyksta nuostabių būtybių konferencija. Ir šiais metais, balandžio 30, gegužės pirmą ir antrą dieną Urbaną užplūdo įvairaus plauko bumai, susivėlę raganos, velniai, romantiškos mergaitės iš Havajų, kabaretų šokėjos ir keli kosiumuoti, akinuoti, rimti šio pasaulio žmonės studentai. 8 valandą vakare moderniškoms priemonėmis visi susirinko miško nuošalumoje, mažoje trobelėje, kuri oficialiai yra vadinama "Lake of the Woods Sportsmans Club". Čia įvyko linksmi, studentiški šokiai. Šokių grožio karalaite buvo išrinktas kolega Liudas Volodka, visą vakarą šokinėjęs salėje kaip "playboy bunny".

Antrą vietą laimėjo Saulius Liškauskas, apsirengęs kaip paslaptingas Meksikos pilietytis, trečias trojėjas atiteko Jurgiui Maželiui, kuris, apsiu-pęs balta paklode, vaikščiojo aplinkui kaip romėnų patricijus. Šeštadienį ir sekmadienį sporto mėgėjai dar turėjo progos pamatyti ir puikias futbolo rungtynes lietuvių prieš studentus kiniečius ir prieš kolumbiečius. Lietuviai, būdami pirmos rūšies atletai, be galiosio nugalėjo visus priešin.

Urbanos LSS valdyba dėkinga visiems atsilankiusiems į jų šventę.

CHICAGO STUDENTŲ ZINIOS

• Balandžio 30 d., 8 val. vak. įvyko Lietuvių studentų sąjungos susirinkimas, kuriame įdomią paskaitą skaitė Illinois universiteto politinių mokslų profesorius Rakov. Malonu pažymėti, kad į šį susirinkimą atsilankė gausus būrys studentų ir visi aktyviai dalyvavo diskusijose. Atrodo, kad tokie susirinkimai Jaunimo centre geriau praeina, kaip susirinkimai Vyčių salėje.

• Gegužės 15 d. Amerikos lietuvių studentai praveda demonstracijas Washington, DC, parodydami, kad jie pritaria prezidento Johnsono antikomunistinei politikai.

• Birželio 12 d. Chicagoje priminti pasauliui Pabaltijio tautų pavergimą miesto centre įvyks lietuvių, latvių ir estų laisvės demonstracijos. Visi studentai ir jų korporacijos bei sambūriai raginami dalyvauti.

• Balandžio 21—22 d. Chicagoje įvyko Akademikų skautų rekolėkcijos, kurias pravedė tėvas Kubilius, SJ. Religinės problemos buvo pagrindinė rekolėkcijų tema.

Aktorė Nijolė Martinalytė, kuri skaitys paskaitą akademikų skautų sueigoje Illinois universiteto medicinos centre, Chicagoje, penktadienį, gegužės mėn. 21 d. Visuomenė kviečiama dalyvauti.